

TEST PITANJA IZ BIOLOGIJE

Prof. dr Milan Kulić

Doc. dr Nikolina Elez-Burnjaković

Mr Sara Rakočević

MEDICINSKI FAKULTET

2020

BIOLOGIJA ĆELIJE

1. Biološka disciplina koja se bavi proučavanjem organizacije ćelije se naziva:

- a) histologija
- b) genetika
- c) citologija
- d) ornitologija

2. Za žive sisteme možemo da kažemo da su:

- a) dinamički i zatvoreni
- b) u materijalnoj i energetske izolaciji od sredine u kojoj žive
- c) statični i stabilni
- d) dinamički, stabilni i otvoreni

3. Ćelije stalno razmjenjuju materije i energiju sa sredinom u kojoj žive jer:

1. unose kiseonik	a) 1. 2. 3.
2. unose hranljive materije	b) 2. 3. 4.
3. oslobađaju energiju	c) 1. 3. 4.
4. jedan dio svojih produkata luče van ćelije	d) 1. 2. 4.
	e) 1. 2. 3. 4.

4. Osnovna morfološka i funkcionalna jedinica žive materije je:

- a) ćelija
- b) tkivo
- c) jedinka
- d) populacija

5. Pojam ćelijske populacije podrazumjeva:

- a) isključivo tjelesne (somatske) ćelije jednog organizma
- b) ćelije različitih morfoloških i funkcionalnih karakteristika
- c) ćelije istih ili sličnih morfoloških i funkcionalnih karakteristika
- d) samo polne (gametske) ćelije jednog organizma

6. Koji od navedenih elemenata ima veliki značaj u izgradnji nukleinskih kiselina:

- a) sumpor
- b) kalcijum
- c) azot
- d) kalijum

7. Koji od navedenih elemenata ulazi u sastav organskih molekula bogatih energijom:

- a) magnezijum
- b) fosfor
- c) sumpor
- d) mangan

8. Element sumpor:

- a) ulazi u sastav nukleinskih kiselina
- b) predstavlja glavni sastojak hemoglobina
- c) je važan sastojak nekih amino kiselina
- d) ulazi u sastav hlorofila

9. Važan sastojak hemoglobina je:

- a) magnezijum
- b) kalijum
- c) kalcijum
- d) gvožđe

10. Podjela elemenata koji su prisutni u ćelijama na mikroelemente i makroelemente je izvršena prema:

- a) veličini njihovih atoma
- b) njihovom značaju za ćeliju i organizam
- c) načinu njihovog transporta kroz membranu
- d) količini tih elemenata

11. Koji od navedenih elemenata ima poseban značaj za živi svijet i njegov nastanak:

- a) ugljenik
- b) kiseonik
- c) vodonik
- d) azot

12. Zaokružite tačnu rečenicu:

- a) Voda je univerzalni rastvarač mnogih organskih i neorganskih supstanci.
- b) Metabolički aktivnije ćelije sadrže manju količinu vode.
- c) Količina vode u ćelijama se tokom starenja ne mijenja.
- d) Sve ćelije i tkiva jednog organizma imaju jednaku količinu vode.

13. Voda u ćeliji i organizmu ima ulogu:

1. rastvarača	a) 1. 2. 3.
2. transportera	b) 1. 2. 4.
3. regulatora tjelesne temperature	c) 2. 3. 4.
4. sredine u kojoj se odvijaju metabolički procesi	d) 1. 2. 3. 4.

14. Koji je od navedenih prostih šećera pentoza:

- a) glukoza
- b) fruktoza
- c) galaktoza
- d) riboza

15. Glavni izvor energije za ćelije i cio organizam su:

- a) heksoze
- b) prosti lipidi
- c) amino kiseline
- d) nukleotidi

16. Koji su od navedenih šećera disaharidi:

1. celuloza	a) 1. 2. 3.
2. laktoza	b) 2. 3. 4.
3. maltoza	c) 1. 3. 4.
4. saharoza	d) 1. 2. 3. 4.

17. Rezervni oblik šećera kod biljaka je:

- a) glikogen
- b) hitin
- c) skrob
- d) celuloza

18. Lipidi su organska jedinjenja čije su najznačajnije komponente:

- a) alkoholi i amino kiseline
- b) alkoholi i nukleinske kiseline
- c) alkoholi i azotne baze
- d) alkoholi i masne kiseline

19. U organizmu masti imaju više značajnih bioloških uloga:

- 1. gradivni su sastojci ćelijskih membrana
 - 2. kao hormoni imaju regulatornu ulogu
 - 3. učestvuju u izgradnji hromozoma
 - 4. predstavljaju rezervoar hemijski vezane energije
- a) 1. 2. 3.
 - b) 2. 3. 4.
 - c) 1. 2. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

20. U ćelijama masnog tkiva masti su deponovane u:

- a) lizozomima
- b) Golđi aparatu
- c) citoplazmi u obliku masnih kapljica
- d) peroksizomima

21. Kojim hemijskim vezama će se povezati amino kiseline da bi izgradile polimer:

- a) fosfodiesterkim
- b) peptidnim
- c) glikozidnim
- d) vodoničnim

22. Koliko različitih proteina može da se sintetiše od 20 tipova amino kiselina:

- a) 10^5
- b) 10^6
- c) 10^9
- d) neograničeno

23. Da bi molekul proteina bio biološki aktivan treba:

- a) samo da ima sekundarnu strukturu
- b) dovoljno je da ima primarnu strukturu
- c) da bude uvijek povezan sa odgovarajućim šećerom
- d) da ima sekundarnu tercijernu i ponekad kvarternarnu strukturu

24. Složeni proteini:

- a) se sastoje iz više polipeptidnih lanaca
- b) se obrazuju spajanjem prostih proteina sa drugim neproteinskim molekulima
- c) su albumini
- d) su globulini

25. Koji su od navedenih molekula proteini:

- 1. enzimi
 - 2. hormoni
 - 3. antitijela
 - 4. toksini
- a) 1. 2. 3.
 - b) 1. 3. 4.
 - c) 1. 2. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

26. Pored mnogobrojnih uloga proteini su i:

- a) nosioci nasljedne informacije
- b) glavni izvor energije za ćeliju i organizam
- c) zaštitnici organizma od stranih materija i ćelija
- d) gradivne komponente ćelijskog zida biljaka

27. Proteini mogu da:

- 1. prenose kiseonik
 - 2. katalizuju hemijske reakcije
 - 3. obezbjeđuju selektivnu propustljivost membrana
 - 4. primaju i prenose signale (receptori)
- a) 1. 2. 3. 4.
 - b) 1. 2. 3.
 - c) 2. 3. 4.
 - d) 1. 2. 4.

28. Steroidi kao posebna grupa lipida mogu da grade:

- a) hitin
- b) vitamine
- c) hormone
- d) odgovori pod b) i c) su tačni

29. U sastav glikolipida ulaze:

- a) masti i šećeri
- b) bjelančevine i šećeri
- c) masti i bjelančevine
- d) polisaharidi

30. Osnovne gradivne komponente svih ćelijskih membrana su:

- a) ugljeni hidrati i lipidi
- b) polinukleotidi i lipidi
- c) ugljeni hidrati i proteini
- d) fosfolipidi i proteini

31. Oksalsirćetna kiselina je neophodna za proces:

- a) fotosinteze
- b) glikolize
- c) Krebsov ciklus
- d) Kalvinov ciklus

32. Koji se od navedenih organskih molekula smatraju najsloženijim:

- a) ugljeni hidrati
- b) masti
- c) proteini
- d) nukleinske kiseline

33. Enzimi su po svojoj hemijskoj prirodi:

- a) bjelančevine
- b) šećeri
- c) masti
- d) nukleinske kiseline

34. Enzimi koji se sastoje samo iz bjelančevina nazivaju se:

- a) koenzimi
- b) apoenzimi
- c) prosti enzimi
- d) složeni enzimi

35. Enzimi imaju ulogu da:

- a) aktiviraju hemijske reakcije i usmjeravaju njihov tok
- b) regulišu sve životne procese u ćeliji
- c) omogućće razmjenu materija i energije u živim sistemima
- d) imaju sve navedene uloge

36. Enzimi koji razlažu masti se nazivaju:

- a) nukleaze
- b) proteinaze
- c) lipaze
- d) ligaze

37. Enzimi koji razlažu bjelančevine se nazivaju:

- a) lipaze
- b) polimeraze
- c) glikozidaze
- d) proteinaze

38. Egzoenzimi se sintetišu:

- a) u ćelijama i u njima obavljaju svoje funkcije
- b) u ćelijama, a djeluju van ćelija koje ih sintetišu
- c) van ćelija i van njih obavljaju svoju ulogu
- d) van ćelija dok u ćelijama katalizuju biohemijske reakcije

39. Bjelančevinasti dio složenog enzima se naziva:

- a) aktivno mjesto
- b) prostetična grupa
- c) apoenzim
- d) koenzim

40. Nebjelančevinasti dio složenog enzima se naziva:

- a) apoenzim ili koenzim
- b) aktivno mjesto ili prostetična grupa
- c) apoenzim ili prostetična grupa
- d) koenzim ili prostetična grupa

41. Uloga enzima u biohemijskim reakcijama je da:

- a) povećava energiju aktivacije
- b) smanjuje energiju aktivacije
- c) po potrebi povećava ili smanjuje energiju aktivacije
- d) održava konstantnom energiju aktivacije

42. Koji od navedenih faktora stvaraju optimalne uslove sredine za djelovanje enzima:

1. temperatura	a) 1. 2. 3.
2. kiselost	b) 2. 3. 4.
3. koncentracija supstrata	c) 1. 3. 4.
4. koncentracija enzima	d) 1. 2. 4.
	e) 1. 2. 3. 4.

43. Za ćelijsko disanje najvažnija klasa enzima su:

- a) nukleaze
- b) hidrolaze
- c) oksido-reduktaze
- d) lipaze

44. Dio enzima koji mu omogućuje katalitičku aktivnost i stvaranje kompleksa enzim-supstrat se naziva:

- a) apoenzim
- b) prostetična grupa
- c) aktivni centar
- d) supstrat

45. Biokatalizatori:

1. povećavaju energiju aktivacije	a) 1. 2. 3.
2. su proteini	b) 2. 3. 4.
3. se sintetišu u ćelijama	c) 1. 3. 4.
4. djeluju u malim količinama	d) 1. 2. 3. 4.

46. Mitohondrije su centri sinteze:

- a) adenozin trifosfata
- b) lipida i ugljenih hidrata
- c) lipida i proteina
- d) proteina i ugljenih hidrata

47. Na osnovu kojih svojstava je izvršena podjela organizama na prokariote i eukariote:

- a) da li su jednoćelijski ili višećelijski
- b) na osnovi tipa ćelijske organizacije
- c) da li su biljni ili životinjski organizmi
- d) da li je nasljedna osnova DNK ili RNK

48. Prokariotsku ćeliju imaju:

- a) bakterije i virusi
- b) virusi, bakterije i neke praživotinje
- c) modrozeleno alge i bakterije
- d) modrozeleno alge i virusi

49. Nitrifikacione bakterije su:

- a) anaerobni organizmi
- b) aerobni organizmi
- c) fakultativno aerobni organizmi
- d) aerobni i anaerobni organizmi

50. Citoplazmatični proteini organizovani u filamentozne i tubularne strukture su:

- a) aktin, tubulin i matriks
- b) aktin, tubulin i miozin
- c) tubulin, aktin, miozin i matriks
- d) mikrotubule i matriks

51. Virusi se sastoje od:

- a) DNK, RNK i proteina
- b) DNK ili RNK i proteina
- c) DNK, ribozoma i proteina
- d) RNK, ribozoma i proteina

52. Prokariotska ćelija ima:

- a) ćelijski zid, nukleus, ribozome i mitohondrije
- b) ćelijski zid, nukleus i ribozome
- c) ćelijski zid, nukleoid i ribozome
- d) ćelijski zid, nukleoid, ribozome i mitohondrije

53. Endoplazmatični retikulum je ćelijska organela karakteristična:

- a) samo za biljke
- b) samo za životinje
- c) za biljke i životinje
- d) samo za gljive

54. Molekul kiseonika se oslobađa:

- a) u aerobnom disanju
- b) u tamnoj fazi fotosinteze
- c) u vrenje
- d) u svijetloj fazi fotosinteze

55. Koje ćelijske membrane imaju lipoproteinsku građu:

- a) ćelijska membrana – plazmalema
- b) omotač jedra
- c) membrane endoplazmatičnog retikuluma
- d) sve navedene membrane

56. Koja od navedenih struktura ćelije ima membranu:

- a) jedarce
- b) lizozomi
- c) ribozomi
- d) mikrofilamenti

57. Koja od navedenih organela NEMA membranu:

- a) Goldži aparat
- b) mitohondrije
- c) endoplazmatični retikulum
- d) centrioli

58. Omotač jedra se može smatrati integralnim dijelom:

- a) ćelijske mebrane (plazma membrane)
- b) Goldži aparata
- c) endoplazmatičnog retikuluma
- d) lizozoma

59. Proces sinteze složenih organskih jedinjenja od jednostavnijih je:

- a) bazalni metabolizam
- b) katabolizam
- c) energetski promet
- d) anabolizam

60. Molekuli RNK se u ćeliji nalaze u:

- a) jedru
- b) citoplazmi
- c) mitohondrijama
- d) svim navedenim dijelovima

61. RNK se nalazi u:

- 1. ribozomima
 - 2. nukleolusu
 - 3. Goldži aparatu
 - 4. plastidima
- a) 1. 2. 3.
 - b) 2. 3. 4.
 - c) 1. 2. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

62. Osnovna jedinica građe nukleinskih kiselina je:

- a) nukleoid
- b) nukleotid
- c) nukleozom
- d) nukleolus

63. Molekuli DNK u ćeliji se nalaze u:

- a) peroksizomima
- b) Goldži kompleksu
- c) mitohondrijama
- d) svima navedenim organelama

64. RNK može da bude nosilac nasljednih informacija kod:

- a) protozoa
- b) bakterija
- c) virusa
- d) svih navedenih organizama

65. DNK je nasljedni materijal:

- a) isključivo prokariota
- b) samo eukariota
- c) samo celularnih organizama
- d) prokariota, eukariota i nekih virusa

66. Proteini koji grade kompleks sa DNK su:

- a) histoni
- b) albumini
- c) globulini
- d) nijedan od navedenih

67. Zaokružite nukleotid koji ulazi u sastav DNK:

- a) uracil – deoksiriboza – fosfat
- b) guanin – riboza – fosfat
- c) adenin – riboza – sulfat
- d) citozin – deoksiriboza – fosfat

68. Koja azotna baza pripada purinima:

- a) timin
- b) citozin
- c) uracil
- d) guanin

69. Koliko tipova nukleotida ulazi u sastav nukleinskih kiselina:

- a) 4
- b) 5
- c) 6
- d) 8

70. Nukleotidi:

1. ulaze u sastav nukleinskih kiselina	a) 1. 2. 3. 4.
2. su nosioci energije	b) 1. 2. 3.
3. učestvuju u oksido-redukcionim reakcijama pri ćelijskom disanju	c) 1. 2. 4.
4. su strukturne komponente ćelijskih membrana	d) 1. 3. 4.

71. Pojava da se u molekulu DNK adenin vezuje vodoničnim vezama za timin, a guanin za citozin se naziva:

- a) komplementarnost
- b) duplikacija
- c) hidrogenacija
- d) replikacija

72. Vodonične veze koje povezuju komplementarne nukleotide nastaju između:

- a) fosfata i šećera
- b) azotne baze i azotne baze
- c) šećera i šećera
- d) fosfata i fosfata

73. Ako je redoslijed nukleotida u jednom lancu DNK ACGGTATCC, onda se u komplementarnom lancu nalazi:

- a) TGCCAUAGG
- b) CATTGCGAA
- c) TGCCATAGG
- d) GTAACGCTT

74. Proces udvajanja molekula DNK se zasniva na principu:

- a) konzervativnosti
- b) kompenzacije
- c) spiralizacije
- d) komplementarnosti

75. Tokom anaboličkih biohemijskih reakcija energiju obezbjeđuju molekuli:

- a) AMP
- b) FAD
- c) ATP
- d) NADP

76. Veze između nukleotida u jednom polinukleotidnom lancu nastaju između:

- a) dvije fosfatne grupe
- b) dvije azotne baze
- c) šećera i azotne baze
- d) šećera i fosfata

77. Odnos citozina i guanina je u određenom molekulu DNK:

- a) 1:2
- b) 2:1
- c) 1:1
- d) 1,5:1

78. U sastav ATP ulazi:

- a) adenin
- b) riboza
- c) tri fosfatne grupe
- d) sve navedene komponente

79. Veza između dva susjedna nukleotida u jednom lancu je:

- a) vodonična
- b) peptidna
- c) fosfodiestarska
- d) glikozidna

80. Sve tjelesne ćelije jednog višećelijskog organizma imaju iste:

- a) gene
- b) hormone
- c) enzime
- d) sve navedeno

81. Sposobnost ćelija da luče svoje proizvode se naziva:

- a) respiracija
- b) apsorpcija
- c) proliferacija
- d) sekrecija

82. Specijalizovane ćelije koje u organizmu primaju draži su:

- a) efektori
- b) receptori
- c) mišićne
- d) žljezdane

83. Ćelije jetre:

- a) poslije rođenja nemaju sposobnost diobe
- b) se obnavljaju diobom tzv. matičnih ćelija
- c) imaju dug poluvijek i sposobnost diobe
- d) nijedan navod nije tačan

84. Sposobnost ćelije da odgovara na draž skraćivanjem ćelije ili njenog dijela naziva se:

- a) provodljivost
- b) proliferacija
- c) kontaktilnost
- d) polarnost

85. Katabolizam je:

- a) unošenje materija u citoplazmu
- b) proces sinteze složenih jedinjenja uz djelovanje enzima i utrošak energije
- c) razlaganje složenih jedinjenja na proste sastojke uz oslobađanje energije
- d) skup svih biohemijskih procesa u jednom organizmu

86. Rast ćelije:

- a) je proces nastanka dvije jednake ćelije od jedne
- b) je proces proliferacije
- c) je uvećanje njene veličine i zapremine
- d) čine svi navedeni procesi

87. Neke ćelije nakon rođenja jedinke gube sposobnost diobe npr. ćelije:

- a) pokožice
- b) crijevnog epitela
- c) endokrinih žlijezda
- d) nervne ćelije

88. Smatra se da su prve žive ćelije na Zemlji nastale prije oko:

- a) milion godina
- b) sto miliona godina
- c) milijardu godina
- d) 3-4 milijarde godina

89. Prve žive ćelije na Zemlji su bili:

- a) virusi
- b) prokarioti
- c) eukarioti
- d) nije poznato

90. Osnovna odlika prokariota koja ih razlikuje od eukariota jeste:

- a) da nemaju diferencirano jedro
- b) da im je nasljedni materijal DNK
- c) da su jednoćelijski organizmi
- d) da imaju ćelijski zid

91. Ćelijski zid bakterija je po svojoj prirodi:

- a) polipeptid
- b) polisaharid
- c) polinukleotid
- d) nijedan od navedenih molekula

92. Mezozomi predstavljaju uvrate:

- a) plazma membrane
- b) endoplazmatičnog retikuluma
- c) membrane jedra
- d) Goldži aparata

93. Nasljedni materijal prokariota je koncentrisan u dijelu ćelije koji se naziva:

- a) nukleolus
- b) nukleus
- c) nukleoid
- d) genom

94. U prokariotskoj ćeliji se nalaze svi elementi OSIM:

- a) mezozoma
- b) nukleoida
- c) ribozoma
- d) lizozoma

95. Eukariotske ćelije imaju:

1. diferencirano jedro	a) 1. 2.3.
2. endoplazmatični retikulum	b) 2. 3. 4.
3. citoskelet	c) 1. 2. 4.
4. centrozome	d) 1. 2. 3. 4.

96. Jedro imaju sve ćelije sisara OSIM:

- a) nervnih ćelija
- b) zrelih crvenih krvnih zrnaca
- c) spermatozoida
- d) pojedinih embrionalnih ćelija

97. Nasljedni materijal je odvojen od citoplazme duplom membranom tokom:

- a) interfaze
- b) metafaze
- c) anafaze
- d) tokom cijelog ćelijskog ciklusa

98. Ulogu kontrole rasta i diobe ćelije ima:

- a) centrozom
- b) ćelijska membrana
- c) Goldži aparat
- d) jedro

99. U jedru se odvijaju procesi:

1. replikacije	a) 1. 2. 3.
2. transkripcije rRNK	b) 1. 2. 4.
3. translacije	c) 2. 3. 4.
4. transkripcije iRNK	d) 1. 2. 3. 4.

100. U nukleoplazmi se nalaze:

1. nukleolus	a) 1. 2. 3.
2. centrioli	b) 2. 3. 4.
3. nukleoproteini	c) 1. 3. 4.
4. RNK	d) 1. 2. 3. 4.

101. U jedru ćelije koja se ne dijeli mogu da se uoče:

- a) hromozomi
- b) jedarce
- c) ribozomi
- d) iRNK

102. Ćelije eukariota mogu da se razlikuju po:

1. broju jedara	a) 1. 2. 3.
2. obliku jedara	b) 2. 3. 4.
3. veličini jedara	c) 1. 3. 4.
4. položaju jedara u ćeliji	d) 1. 2. 3. 4.

103. Jedro ima:

- a) jednu lipoproteinsku membranu
- b) dvije lipoproteinske membrane sa porama
- c) dvije lipoproteinske membrane od kojih je spoljašna nastala od unutrašnje jedrove membrane
- d) jednu lipoproteinsku membranu sa porama

104. Perinukleusni prostor se nalazi:

- a) u nukleoplazmi
- b) u hromatimu
- c) između membrana i jedra
- d) u citoplazmi neposredno uz jedro

105. Pore u omotaču jedra:

- a) omogućuju razmjenu materija između nukleoplazme i citoplazme
- b) utiču na selektivnu propustljivost omotača
- c) imaju vezane enzime ATP - aze
- d) svi odgovori su tačni

106. U tjelesnim ćelijama eukariota:

- a) postoje parovi međusobno jednakih hromozoma
- b) broj hromozoma varira u različitim ćelijama
- c) broj hromozoma je isti, ali se genetičke informacije razlikuju
- d) neki parovi hromozoma su porijeklom od oca a neki od majke

107. Hromatin:

- a) čine hromozomi tokom ćelijske diobe
- b) predstavlja hromozome koji ne mogu da se uoče tokom interfaze
- c) se nalazi u nukleoplazmi i mitohondrijama
- d) prolazi kroz jedrove pore

108. U sastav hromozoma eukariota ulaze:

- a) DNK
- b) histoni
- c) nehistski proteini
- d) sve navedene komponente

109. Hromozomi imaju dvije hromatide u toku:

- a) cijelog ćelijskog ciklusa
- b) cijele interfaze
- c) profaze mitoze
- d) telofaze mitoze

110. Jedan hromozom sadrži:

- a) jedan molekul DNK
- b) dva molekula DNK
- c) u zavisnosti od perioda ćelijskog ciklusa jedan ili dva molekula DNK
- d) nije poznato

111. Haploidan broj hromozoma kod čovjeka:

- a) predstavlja bilo koja 23 hromozoma iz diploidne hromozomske garniture
- b) je uvijek komplet od 23 hromozoma koji su svi porijeklom ili od majke ili od oca
- c) čine ukupno 5 mogućih kombinacija od po 23 hromozoma
- d) jeste bilo koja kombinacija od 23 hromozoma koja uključuje po 1 hromozom od svakog homologog para

112. Sekundarno suženje hromozoma:

- a) ima ulogu u kretanju hromozoma za vrijeme diobe ćelije
- b) određuje oblik hromozoma
- c) se naziva i centromerom
- d) organizuje nukleolus

113. Primarno suženje na hromozomu predstavlja:

- a) centrozom
- b) centriol
- c) centromeru
- d) glikokaliks

114. Koja od navedenih struktura u ćeliji NEMA membranu:

- 1. centrozom
 - 2. nukleolus
 - 3. hromozom
 - 4. ribozom
- a) 1. 2. 3.
 - b) 2. 3. 4.
 - c) 1. 3. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

115. Povezivanje ribozomskih proteina sa rRNK se odvija u:

- a) citoplazmi
- b) na endoplazmatičnom retikulumu
- c) u Goldži aparatu
- d) u nukleolusu

116. Zaokružite tačnu rečenicu:

- a) Nukleolus u prokariotskim ćelijama nastaje u predjelu sekundarnog suženja hromozoma.
- b) Nukleolus je obavijen sa dvije membrane.
- c) U nukleolusu nastaju ribozomalne subjedinice.
- d) Veličina, broj i oblik nukleolusa ne zavisi od aktivnosti ćelije.

117. Koja od navedenih ćelija sadrži najmanju količinu citoplazme:

- a) spermatozoid
- b) jajna ćelija
- c) ćelija jetre
- d) nervna ćelija

118. U ćeliji se ribozomi nalaze:

- 1. u citoplazmi
 - 2. na membrani endoplazmatičnog retikuluma
 - 3. na spoljašnjoj površini jedrovog omotača
 - 4. u mitohondrijama
- a) 1. 2. 3.
 - b) 2. 3. 4.
 - c) 1. 3. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

119. Ribozomi učestvuju u:

- a) razgradnji glukoze
- b) sintezi glukoze
- c) razgradnji bjelančevina
- d) sintezi bjelančevina

120. Na poliribozomima se sintetiše:

- a) jedan polipeptid iz onoliko fragmenata koliko ima ribozoma
- b) onoliko jednakih polipeptida koliko ima ribozoma
- c) onoliko različitih polipeptida koliko ima ribozoma
- d) sve mogućnosti su tačne

121. Subjedinice ribozoma su međusobno povezane:

- a) samo u toku sinteze bjelančevina
- b) stalno
- c) jedino u mitohondrijama
- d) u toku preaza iz jedra u citoplazmu

122. Mitohondrije imaju:

- a) dvije podjedinice
- b) matriks
- c) tilakoide
- d) pigmente

123. Membrane u citoplazmi koje grade mrežu kanalića čine:

- a) lizosome
- b) mitohondrije
- c) peroksizome
- d) endoplazmatični retikulum

124. Uloga endoplazmatičnog retikuluma je u:

- a) razgradnji ugljenih hidrata
- b) stvaranju diobnog vretena
- c) stvaranju velike količine energije
- d) sintezi i transportu materija unutar ćelije

125. Zaokružite tačnu rečenicu:

- a) Sve ćelije jednog organizma imaju podjednako razvijen endoplazmatični retikulum.
- b) Endoplazmatični retikulum je karakterističan samo za životinjske ćelije.
- c) Na endoplazmatičnom retikulumu se vrši biosinteza proteina.
- d) Granulisani i agranulisani endoplazmatični retikulum nisu u direktnom kontaktu.

126. Endoplazmatični retikulum je organela:

1. prisutna u svim ćelijskim organizmima	a) 1. 2. 3.
2. sastavljena iz cjevčica i proširenja	b) 1. 2. 4.
3. koja učestvuje u transportu materija u ćeliji	c) 2. 3. 4.
4. koja učestvuje u sintezi materija u ćeliji	d) 1. 2. 3. 4.

127. Lizozomi su organele:

- a) koje nastaju na Goldži aparatu
- b) veoma bogate enzimima
- c) koje omogućavaju unutarćelijsko varenje
- d) sve tvrdnje su tačne

128. Za lizosome je karakteristično da sadrže:

- a) sitne ribosome
- b) duplu membranu
- c) kriste
- d) enzime za razlaganje različitih organskih molekula

129. Osnovna uloga lizozoma jeste:

- a) proizvodnja hormona
- b) sinteza glukoze
- c) razlaganje organskih molekula
- d) stvaranje jedinjenja bogatih energijom

130. Enzimi lizozoma su:

- a) RNK polimeraze
- b) nukleaze
- c) DNK polimeraze
- d) svi navedeni enzimi

131. Degradacija vodonik peroksida se dešava u:

- a) Goldži aparatu
- b) lizozomima
- c) jedru
- d) peroksizomima

132. Jedarce sadrži:

- a) nukleoplazmu
- b) pore
- c) DNK, RNK i ribozomalne proteine
- d) plazmodezme

133. Koji od navedenih organizama imaju mitohondrije u svojim ćelijama:

- a) protozoe
- b) hemoautotrofne bakterije
- c) anaerobni organizmi
- d) nijedan od navedenih organizama

134. Zaokružite tačnu rečenicu:

- a) Mitohondrije sadrže molekule DNK.
- b) U Goldži aparatu se vrši obrada i sazrijevanje mnogih molekula.
- c) Lizozomi mogu da vrše razlaganje pojedinih organela.
- d) Sve rečenice su tačne.

135. Goldži aparat je:

- a) mjesto sinteze proteina
- b) posebno dobro razvijen u žlijezdanim ćelijama
- c) organela u kojoj se vrši unutarćelijsko varenje
- d) sve rečenice su tačne

136. Pored fosfolipida u sastav ćelijske membrane eukariota ulaze:

- a) histoni
- b) oksalsirćetna kiselina
- c) RNK
- d) holesterol

137. Zaokružite tačnu rečenicu:

- a) Spoljašnja membrana mitohondrija stvara uvrata tzv. kriste.
- b) Mitohondrije nastaju diobom već postojećih mitohondrija.
- c) Direktnom oksidacijom organskih molekula u mitohondrijama se stvaraju jedinjenja bogata energijom.
- d) Broj mitohondrija je jednak u svim ćelijama jednog organizma.

138. Građa hloroplasta je slična građi:

- a) lizozoma
- b) Goldži aparata
- c) peroksizoma
- d) mitohondrija

139. Citoskelet omogućava:

- 1. unutarćelijsko pokretanje organela
 - 2. fagocitozu
 - 3. mjenjanje oblika ćelija
 - 4. ćelijske pokrete
- a) 1. 2. 3.
 - b) 1. 3. 4.
 - c) 2. 3. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

140. Aktinomiozinski kompleks je po svojoj prirodi:

- a) glikolipid
- b) nukleoprotein
- c) protein
- d) polisaharid

141. Za kontrakciju mišića neophodni su:

- a) aktin, miozin i tubulin
- b) aktin, tubulin i ATP
- c) miozin i tubulin
- d) aktin, miozin i ATP

142. Mikrofilamenti su prisutni u:

- a) *Escherichia coli*
- b) paramecijumu
- c) eritrocitima
- d) bakteriofagima

143. Tubulin je osnovna komponenta mikrotubula koje grade:

- a) bičeve
- b) treplje
- c) vlakna diobnog vretena
- d) sve navedene strukture

144. Centriole su:

- a) cilindričnog oblika
- b) suženja na hromozomima
- c) organele neophodne za ishranu ćelije
- d) univerzalne organele

145. Deponovani ugljeni hidrati ili masti u ćelijama stvaraju tzv.:

- a) inkluzije
- b) mikrofilamente
- c) mikrotubule
- d) glikokaliks

146. Zaokružite tačnu rečenicu:

- a) Membrane ćelije imaju isti sastav, vrstu i raspored proteina.
- b) Najzastupljeniji lipid u membranama je holesterol.
- c) Lipidi imaju glavnu ulogu u transportu jona kroz membrane.
- d) Ćelijska membrana selektivno reguliše razmjenu materija između ćelije i okoline.

147. Proteini membrana su većinom:

- a) hormoni
- b) enzimi
- c) tubulini
- d) aktin i miozin

148. Molekularni sastav plazma membrane može da varira zavisno od:

- a) tipa ćelije
- b) vrste organizma
- c) tačni su i a) i b) odgovor
- d) ne varira

149. Enzimi koji učestvuju u procesu ćelijskog disanja kod aerobnih bakterija se nalaze:

- a) vezani za plazma membranu
- b) u membranama endoplazmatičnog retikuluma
- c) slobodni u citoplazmi
- d) u nukleotidu

150. Receptori - ćelijski primaoci i prenosioci poruka se nalaze:

- a) isključivo u ćelijskoj membrani
- b) isključivo u citoplazmi
- c) u peroksizomima
- d) i u ćelijskoj membrani i u citoplazmi

151. U ćeliju glukoza ulazi:

- a) osmozom
- b) prostom (slobodnom) difuzijom
- c) olakšanom difuzijom
- d) aktivnim transportom

152. Kroz membranu slobodno difunduju:

- a) molekuli rastvorljivi u lipidima
- b) kiseonik
- c) voda
- d) svi navedeni molekuli

153. Za koji oblik transporta kroz membranu je potreban utrošak energije:

- a) slobodna difuzija
- b) olakšana difuzija
- c) aktivni transport
- d) odgovori pod b) i c) su tačni

154. U slučaju Na^+ - K^+ radi se o:

- a) aktivnom transportu Na^+ i K^+ van ćelije
- b) pasivnom transportu K^+ u ćeliju i Na^+ van ćelije
- c) aktivnom transportu K^+ u ćeliju i Na^+ van ćelije
- d) pasivnom transportu Na^+ u ćeliju i K^+ van ćelije

155. Pinocitoza i fagocitoza su oblici:

- a) egzocitoze
- b) endocitoze
- c) olakšane difuzije
- d) osmoze

156. U kom se od navedenih procesa materije kreću suprotno od gradijenata koncentracije:

- a) u aktivnom transportu
- b) u olakšanoj difuziji
- c) u slobodnoj difuziji
- d) u svim navedenim procesima

157. U pasivni oblik ćelijskog transporta spada:

- a) osmoza
- b) slobodna difuzija
- c) olakšana difuzija
- d) svi navedeni oblici transporta molekula

158. Ćelijski ciklus je.

- a) smjena polne i bespolne generacije
- b) period koji obuhvata interfazu i diobu ćelije
- c) mitoza
- d) smjena aerobnog i anaerobnog disanja

159. Ćelijska dioba – mitoza omogućava:

- 1. razmnožavanje izvjesnih organizama
- 2. rast organizma
- 3. regeneraciju oštećenih dijelova tijela
- 4. normalno obnavljanje ćelija i tkiva

- a) 1. 2. 3.
- b) 2. 3. 4.
- c) 1. 2. 4.
- d) 1. 2. 3. 4.

160. Mitoza se naziva još i:

- a) pupljenje
- b) direktna dioba
- c) indirektna dioba
- d) redukciona dioba

161. Pupljenje kao oblik ćelijske diobe susrećemo kod:

- a) viših biljaka
- b) nekih praživotinja i gljivica
- c) virusa i algi
- d) kod svih navedenih organizama

162. Amitoza je karakteristična za:

- a) bakterije i modrozelenne alge
- b) praživotinje i gljivice
- c) bakterije i praživotinje
- d) vodene biljke

163. U procesu mitoze nastaju ćerke ćelije koje:

- a) imaju isti broj hromozoma i iste genetičke informacije
- b) imaju haploidan broj hromozoma
- c) dobijaju diploidan broj hromozoma, a različite genetičke informacije
- d) nijedan od navedenih odgovora nije tačan

164. Zaokružite tačnu rečenicu:

- 1. Centrioli se nalaze u citoplazmi u blizini jedra.
- 2. U toku diobe ćelije centrozomi se dijele i odlaze na suprotne polove ćelije.
- 3. Kod biljaka se pod uticajem centrozoma stvara diobno vreteno.
- 4. Oko centrozoma se nalaze tzv. asteri.

- a) 1. 2. 3.
- b) 1. 2. 4.
- c) 2. 3. 4.
- d) 1. 2. 3. 4.

165. Hromozomi se u ekvatorijalnoj ravni ćelije u periodu:

- a) profaze
- b) metafaze
- c) anafaze
- d) telofaze

166. U kom periodu ćelijskog ciklusa se stvara novo jedarce:

- a) u profazi
- b) u metafazi
- c) u anafazi
- d) u telofazi

167. Tokom telofaze mitoze:

- a) hromozomi postaju sve uočljiviji, kraći i deblji
- b) obrazuju se jedra u novonastajućim ćelijama
- c) dijeli se centromera i razvajaju hromatide jednog hromozoma
- d) raskidaju se hijazme i razdvajaju homologni hromozomi

168. Ćelije kojih organizama se najbrže dijele:

- a) sisara
- b) poikilotermnih organizama
- c) biljaka
- d) bakterija

169. U kom periodu ćelijskog ciklusa se hromozomi sastoje iz jedne hromatide:

- 1. u jednom dijelu interfaze
 - 2. profazi
 - 3. anafazi
 - 4. telofazi
- a) 1. 2. 3.
 - b) 2. 3. 4.
 - c) 1. 3. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

170. Hromozom sa dvije hromatide nastaje procesom:

- a) translacije
- b) translokacije
- c) replikacije
- d) transkripcije

171. Homologi hromozomi:

- 1. potiču jedan od oca jedan od majke
 - 2. jednaki su po veličini
 - 3. nose ista genska mjesta
 - 4. nose kvalitativno iste gene
- a) 1. 2. 3.
 - b) 1. 2. 4.
 - c) 2. 3. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

172. Diobno vreteno nastaje od:

- a) endoplazmatskog retikuluma
- b) Goldži aparata
- c) mikrotubula
- d) mikrofilamenata

173. Zaokružite tačnu rečenicu:

- a) Virusi su obično dovoljno veliki da se mogu vidjeti svjetlosnim mikroskopom.
- b) Virusi su obavezni unutarćelijski paraziti.
- c) Isti virus može da parazitira u ćelijama biljaka, životinja i bakterija.
- d) Osnovna podjela virusa je izvršena na osnovu njihovog oblika.

174. Nasljedna osnova virusa može da bude:

- 1. pozitivna jednolančana RNK
 - 2. negativna jednolančana RNK
 - 3. dva identična pozitivna RNK lanca
 - 4. dvolančane DNK
- a) 1. 2. 3.
 - b) 1. 3. 4.
 - c) 1. 2. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

175. Autotrofni organizmi su:

- a) većina mikroorganizama
- b) gljive
- c) biljke
- d) životinje

176. Organizmi koji grade sve organske molekule iz neorganskih su:

- a) autotrofi
- b) heterotrofi
- c) prototrofi
- d) nijedan od navedenih

177. Koji su od navedenih organizama heterotrofi:

- a) više biljke
- b) cijanobakterije
- c) gljive
- d) alge

178. Koji su od navedenih organizama autotrofi:

- a) više biljke
 - b) nitrifikacione bakterije
 - c) vodonične bakterije
 - d) metanske bakterije
- a) 1. 2. 3.
 - b) 2. 3. 4.
 - c) 1. 3. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

179. Koji je od navedenih oblika azota najpristupačniji za više biljke:

- a) amonijak
- b) elementarni azot
- c) nitrati
- d) svi navedeni oblici azota su podjednako pristupačni

180. Pretvaranje energije sunčevog zračenja u hemijski vezanu energiju organskih molekula jeste:

- a) hemosinteza
- b) nitrifikacija
- c) fotosinteza
- d) respiracija

181. U toku hemosinteze ATP molekuli nastaju:

- a) oksidacijom organskih molekula
- b) oksidacijom neorganskih molekula
- c) redukcijom organskih molekula
- d) iz CO₂ i H₂O

182. Stroma hloroplasta sadrži:

1. enzime	a) 1. 2. 3.
2. skrob	b) 2. 3. 4.
3. DNK i RNK	c) 1. 3. 4.
4. ribosome	d) 1. 2. 3. 4.

183. Zaokružite tačnu rečenicu:

- a) Fotosintetički pigmenti apsorbuju svjetlost čija talasna dužina pripada nevidljivom dijelu spektra.
- b) Pigmenti sa proteinima čine funkcionalne cjeline koje imaju glavnu ulogu u apsorpciji svjetlosti.
- c) Membranski sistem hloroplasta nastaje od njegove spoljašnje membrane.
- d) Hromatoplazma najprimitivnijih fotosintetičkih organizama je organela u kojoj se odvija fotosinteza.

184. Porfirinski prsten hlorofila sadrži:

- a) gvožđe
- b) mangan
- c) bakar
- d) magnezijum

185. Koju svjetlost koristi hlorofil u procesu fotosinteze:

- a) propuštenu
- b) absorbovanu
- c) odbijenu
- d) zelenu

186. Kako se ATP koristi kao izvor energije:

- a) odvajanjem krajnje fosfatne grupe
- b) odvajanjem adenina
- c) odvajanjem šećera
- d) bilo kojim od navedenih mehanizama u zavisnosti od biohemijske reakcije

187. U tamnoj fazi fotosinteze se:

- a) apsorbuje svjetlost
- b) stvara ATP
- c) ugrađuje C iz CO₂ u organska jedinjenja
- d) oslobađa kiseonik

188. Kiseonik koji se oslobađa u svijetloj fazi fotosinteze potiče iz:

- a) ugljendioksida
- b) glukoze
- c) hlorofila
- d) vode

189. Hemijska reakcija vezivanja ugljendioksida za organsko jedinjenje ribulozodifosfat se naziva:

- a) karboksilacija
- b) dehidrogenacija
- c) fosforilacija
- d) hidratacija

190. Podjela organizama na autotrofe i heterotrofe izvršena je prema:

- a) pripadnosti biljnom ili životinjskom svijetu
- b) tome da li su organizmi aerobni ili anaerobni
- c) tome da li koriste hranu biljnog ili životinjskog porijekla
- d) načinu na koji obezbjeđuju energiju

191. Fotosintetički pigmenti hloroplasta se nalaze u:

- a) spoljašnjoj membrani
- b) stromi
- c) tilakoidnim membranama
- d) svim dijelovima hloroplasta

192. Koji se tip hlorofila nalazi kod svih organizama koji vrše fotosintezu:

- a) a
- b) b
- c) c
- d) d

193. Oksidativna razgradnja organskih jedinjenja se odvija:

- a) samo u biljnim ćelijama
- b) samo u životinjskim ćelijama
- c) i u biljnim i u životinjskim ćelijama
- d) samo u eukariotskim ćelijama

194. Jedinствени izvor molekularnog kiseonika na Zemlji je proces:

- a) hemosinteze
- b) Krebsovog ciklusa
- c) fotosinteze
- d) vrenja

195. Posebnu grupu RNK virusa čine retrovirusi kojima pripada:

- a) poliovirus
- b) virus influence
- c) HIV virus
- d) Herpes virus

196. Faze razmnožavanja virusa u inficiranoj ćeliji odvijaju se:

- a) samo u jedru
- b) isključivo u citoplazmi
- c) i u jedru i u citoplazmi
- d) u ćelijskoj membrani

197. Virion je:

- a) virusni omotač
- b) nukleinska kiselina virusa
- c) ekstra celularna virusna čestica
- d) latentni fag

198. Zaokružite tačnu rečenicu:

- a) Virusi mogu slobodno da žive u prirodi.
- b) Virusi žive u ćelijama životinja, biljaka i bakterija.
- c) U kapsidu virusa mogu da se nalaze DNK i RNK molekuli.
- d) Virusi izazivaju trbušni tifus.

199. Kapsid virusa je izgrađen od:

- a) lipida
- b) proteina
- c) ugljenih hidrata
- d) mineralnih materija

200. Koje od navedenih bolesti izazivaju virusi:

- 1. SIDU
 - 2. grip
 - 3. boginje
 - 4. tifus
- a) 1. 2. 3.
 - b) 2. 3. 4.
 - c) 1. 3. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

201. Virusi su izazivači:

- a) šarlaha
- b) tuberkuloze
- c) kolere
- d) nijedne od navedenih bolesti

202. Virusi ulaze u ćeliju:

- a) na bilo kom mjestu na membrani
- b) samo ako je membrana ćelije oštećena
- c) samo ako postoje receptori za određeni tip virusa
- d) nijedan odgovor nije tačan

203. Oslobođanje nukleinske kiseline virusa od omotača predstavlja:

- a) adsorpciju
- b) penetraciju
- c) dekapidaciju
- d) sazrijevanje virusa

204. Koji organizmi mogu sa RNK da sintetišu DNK:

- a) eukarioti
- b) retrovirusi
- c) DNK virusi
- d) bakterije

205. Proteine kapsida virus sintetiše:

- a) od proteina čelijske membrane
- b) na osnovu informacije sadržane u DNK ćeliji domaćina
- c) od proteina jedrove membrane
- d) na osnovu informacije sadržane u virusnoj DNK

206. Neke od klasifikacija su izvršene na osnovu:

- 1. načina razmnožavanja
 - 2. bojenja po Gramu
 - 3. morfologiji
 - 4. sposobnosti stvaranja pora
- a) 1. 2. 3.
 - b) 2. 3. 4.
 - c) 1. 3. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

207. Interferon:

- 1. je supstanca proteinske prirode
- 2. je važan faktor u odbrani organizma od virusa
- 3. nije specifičan za određeni virus
- 4. se koristi u stimulaciji imunog sistema bolesnika koji boluju od malignih oboljenja

- a) 1. 2. 3.
- b) 1. 2. 4.
- c) 2. 3. 4.
- d) 1. 2. 3. 4.

208. Bakterije koje imaju oblik štapića su:

- a) koke
- b) vibrioni
- c) bacili
- d) spirohete

209. Veći broj koka nagomilanih u obliku grozda se nazivaju:

- a) diplokoke
- b) stafilokoke
- c) mikrokoke
- d) streptokoke

210. Izazivači kolere su:

- a) bakterije
- b) praživotinje
- c) virusi
- d) rikecije

211. Zaokružite tačne rečenice:

- a) Svaka bakterijska ćelija ima ćelijski zid i flagele.
- b) Bakterije su jednoćelijski ili višećelijski organizmi.
- c) Svaka bakterijska ćelija ima citoplazminu membranu, citoplazmu i nukleoid.
- d) Bakterije se mogu jedino vidjeti pomoću elektronskog mikroskopa.

212. Bakterije mogu da se razmnožavaju:

1. amitozom	a) 1. 2. 3.
2. fragmentacijom	b) 2. 3. 4.
3. egzosporama	c) 1. 2. 4.
4. pupljenjem	d) 1. 2. 3. 4.

213. Koji faktori sredine mogu da utiču na razmnožavanje bakterija:

1. količina hrane	a) 1. 2. 3.
2. koncentracija ugljen dioksida	b) 2. 3. 4.
3. vlaga	c) 1. 2. 4.
4. osmotski pritisak	d) 1. 2. 3. 4.

214. Zaokružite tačnu rečenicu:

- a) Neke bakterije, prisutne u organizmu čovjeka, predstavljaju normalnu mikrofloru.
- b) Najveći broj bakterija su izazivači bolesti.
- c) U zemljištu najčešće žive patogene bakterije.
- d) Izvorska voda je vrlo pogodna sredina za život bakterija.

215. Ugljen dioksid i voda nastaju kao krajnji produkti razlaganja:

- a) masti
- b) ugljenih hidrata
- c) bjelančevina
- d) svih navedenih organskih molekula

216. Krajnji produkt glikolize je:

- a) pirogroždana i mliječna kiselina
- b) pirogroždana kiselina
- c) mliječna kiselina
- d) oksalsirćena i pirogroždana kiselina

217. Zaokružite tačne rečenice:

- a) Glikoliza je prva faza razlaganja šećera u mitohondrijama.
- b) Za proces glikolize nije neophodan kiseonik tako da se ona odvija samo kod ananerobnih organizama.
- c) Šećeri koji se uključuju u glikolizu prvo moraju da se podignu na viši energetske nivo putem fosforilacije.
- d) Fosfoliserinska kiselina je krajnji produkt glikolize.

218. U toku glikolize od jednog molekula glikoze nastaju:

- a) 2 molekula pirogroždane kiseline
- b) 2 ATP molekula
- c) 2 (NADH + H⁺)
- d) svi odgovori su tačni

219. Kod anaerobnih organizama pirogroždana kiselina se dalje razgrađuje u:

- a) alkoholnom vrenju
- b) Krebsovom ciklusu
- c) mliječnokiselinskom vrenju
- d) odgovori pod a) i c) su tačni

220. Na membranama krista mitohondrija se odvija:

- a) Krebsov ciklus
- b) fotofosforilacija
- c) glikoliza
- d) oksidativna fosforilacija

221. Redukovani oblici koenzima koji će poslužiti u sintezi ATP molekula nastaju u toku:

- 1. Krebsovog ciklusa
 - 2. Kalvinovog ciklusa
 - 3. β -oksidacije masnih kiselina
 - 4. glikolize
- a) 1. 2. 3.
 - b) 2. 3. 4.
 - c) 1. 3. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

222. Pri oksidaciji ugljenih hidrata u procesu disanja stvori se:

- a) 2 molekula ATP
- b) 14 molekula ATP
- c) oko 30 molekula ATP
- d) oko 80 molekula ATP

223. Za nastanak jednog molekula fruktoze potrebno je da se Kalvinov ciklus ponovi:

- a) 3 puta
- b) 6 puta
- c) 2 puta
- d) nije potrebno ponavljanje

224. Koji od navedenih organizmi imaju mitohondrije u svojim ćelijama:

- a) hemoautotrofne bakterije
- b) ananerobi
- c) protozoe
- d) nijedan

225. Zaokružite tačnu rečenicu:

- a) Za normalan tok fotosinteze svjetlost je neophodna u svim fazama procesa.
- b) Svjetlost je neophodna za vezivanje CO_2 za pentozu.
- c) Svjetlost je neophodna za razlaganje jedinjenja sa 6 ugljenikovih atoma na 2 molekula fosfoglicerinske kiseline.
- d) Nijedna rečenica nije tačna.

BIOLOGIJA RAZVIĆA

1. Resice, raspoređene po cijeloj površini horiona, karakteristične su za:

- a) difuznu placentu
- b) kotiledonarnu placentu
- c) zonalnu placentu
- d) diskoidalnu placentu
- e) bidiskoida

2. Koji od navedenih organa NIJE derivat mezoderma:

- a) mokraćna bešika
- b) prostata
- c) pancreas
- d) ovarijum
- e) testis

3. Jedan od navedenih pojmova NE predstavlja način formiranja gastrule

- a) invaginacija
- b) migracija
- c) diferencijacija
- d) delaminacija
- e) epibolija

4. X hromozom se odvaja od Y hromozoma:

- a) u mitozu spermatogonija
- b) u I mejotičkoj deobi
- c) u II mejotičkoj deobi
- d) kod formiranja primarnih spermatacita
- e) kod formiranja spermatozoida

5. Hromozom sadrži jedan molekul DNK u:

- a) interfazi
- b) mitozu sa izuzetkom telofaze
- c) samo u anafazi
- d) u dijelu interfaze i dijelu mitoze
- e) mitozu

6. Razdvajanje homologih hromozoma i kretanje na suprotne polove ćelije dešava se:

- a) u interfazi
- b) u diplotenu
- c) u profazi
- d) u anafazi prve mejoze
- e) u anafazi mitoze

7. Sparivanje homologih hromozoma dešava se u:

- a) leptotenu
- b) zigotenu
- c) diplotenu/diakinezisu
- d) interfazi

8. Na genetičku raznovrsnost utiče:

- a) crossing over
- b) sparivanje homologih hromozoma
- c) crossing over i sparivanje homologih hromozoma
- d) razdvajanje hromatida

9. Sekundarna oocita i primarna polocita sadrže:

- a) istu količinu citoplazme i haploidan broj hromozoma
- b) različitu količinu citoplazme; sekundarna oocita haploidan, a polocita diploidan broj hromozoma
- c) istu količinu citoplazme; sekundarna oocita diploidan, a polocita haploidan broj hromozoma
- d) različitu količinu citoplazme i haploidan broj hromozoma

10. U sastav placente čovjeka ulaze tkiva:

- a) horiona i uterusa
- b) alantoisa i uterusa
- c) alantoisa, amniona i uterusa
- d) vitelusne kese, horiona i uterusa
- e) alantoisa, horiona i uterusa

11. Visceralni ektoderm predstavlja:

- a) sloj mezoderma uz crijevo
- b) potporno vezivno tkivo
- c) potkožno vezivno tkivo
- d) sloj mezoderma uz ektoderm

12. 46 molekula DNK sadrži ćelija čovjeka u:

- a) G₁ fazi interfaze
- b) S fazi interfaze
- c) G₂ fazi interfaze
- d) profazi mitoze
- e) metafazi mitoze

13. Haploidan broj hromozoma sadrži ćelija:

- a) u profazi I mejotičke diobe
- b) koja nastaje spajanjem gameta
- c) koja ulazi u drugu mejotičku diobu
- d) u anafazi I mejotičke diobe

14. Koje tkivo/organ NIJE mezodermalnog porijekla:

- a) mišići
- b) skelet
- c) pluća
- d) krvni sudovi
- e) srce

15. Po završetku mitoze jedan hromozom sadrži:

- a) jedan molekul DNK
- b) dva molekula DNK
- c) dvije centromere
- d) duplo veću količinu DNK nego prije mitoze
- e) dvije hromatide

16. Spajanje homologih hromozoma u mejozi naziva se:

- a) duplikacija
- b) sinapsis
- c) crossing over
- d) hibridizacija
- e) terminalizacija

17. Kod čovjeka 23 hromozoma ima:

- a) ćelija u pahitenu
- b) ćelija u metafazi I mejotičke diobe
- c) ćelija u metafazi II mejotičke diobe
- d) oplođena jajna ćelija
- e) germinativna ćelija

18. Okruži tačan iskaz:

- a) invaginacija je tip nastanka blastule
- b) blastodisk se obrazuje kod jajnih ćelija sa malo vitelusa
- c) mezoderm se formira tokom blastulacije
- d) blastopor je otvor gastrocela

19. Najjednostavniji oblik placente je:

- a) epiteliohorijalna
- b) endoteliohorijalna
- c) hemohorijalna
- d) diskoidalna

20. Jedan od pojmova NE označava način deobe ćelije:

- a) mitoza
- b) amitozna
- c) pupljenje
- d) endocitoza
- e) mejoza

21. Sintaza molekula DNK dešava se:

- a) u interfazi
- b) u profazi
- c) u metafazi
- d) u telofazi

22. Replikacija molekula DNK odvija se:

- a) u pahitenu
- b) neposredno prije profaze
- c) u G₁ fazi
- d) u S fazi

23. Jedan od navedenih procesa se NE dešava u interfazi:

- a) sinteza histona
- b) sinteza enzima
- c) dioba centrozoma
- d) sinteza nehistona

24. Jedan od navedenih procesa sa dešava u interfazi:

- a) dupliranje količine DNK
- b) dioba centromere
- c) razdvajanje hromatida
- d) dioba centrozoma

25. U mitozu se dešava:

- a) sinteza histona
- b) dioba centromere
- c) sinteza DNK
- d) sinteza enzima

26. U mitozu se dešava:

- a) razdvajanje homologih hromozoma
- b) spajanje homologih hromozoma
- c) razdvajanje hromatida
- d) spajanje hromatida

27. Tokom mitoze NE dolazi do:

- a) formiranja diobnog vretena
- b) razgradnje nukleolusa
- c) odvajanja hromatida
- d) dupliranja količine DNK

28. Tokom mitoze NE dolazi do:

- a) sinteze enzima
- b) kondenzacije hromozoma
- c) diobe centrozoma
- d) dezintegracije jedrove opne

29. Mejoza je proces karakterističan za:

- a) bakterije
- b) formiranje polnih ćelija
- c) replikaciju virusa
- d) neke Protozoe

30. Isti broj hromozoma porijeklom od oba roditelja imaju:

- a) spermatide
- b) spermatozoidi
- c) oogonije
- d) sekundarne oocite

31. Isti broj hromozoma porijeklom od oba roditelja ima:

- a) zrela jajna ćelija
- b) sekundarna spermatocita
- c) sekundarna oocita
- d) mišićna ćelija

32. Isti broj hromozoma porijeklom od oba roditelja NEMAJU:

- a) zrele jajne ćelije
- b) mišićne ćelije
- c) spermatogonije
- d) primarne oocyte

33. 23 molekula DNK sadrži ćelija čovjeka u:

- a) telofazi mitoze
- b) telofazi I mejotičke diobe
- c) telofazi II mejotičke diobe
- d) profazi I mejotičke diobe

34. 46 molekula DNK sadrži ćelija čovjeka u:

- a) profazi mitoze
- b) telofazi I mejotičke diobe
- c) telofazi II mejotičke diobe
- d) profazi I mejotičke diobe

35. Haploidan broj hromozoma sadrži ćelija u:

- a) G1 fazi interfaze
- b) G2 fazi interfaze
- c) profazi I mejotičke diobe
- d) profazi II mejotičke diobe

36. Haploidan broj hromozoma sadrži ćelija u:

- a) telofazi I mejotičke diobe
- b) profazi I mejotičke diobe
- c) S fazi interfaze
- d) telofazi mitoze

37. Jedan od navedenih termina označava stadijum gametogeneze:

- a) zigomorfija
- b) zigonema
- c) konjugacija
- d) crossing over

38. Jedan od navedenih termina NE označava proces u gametogenezi:

- a) zigonema
- b) sinapsis
- c) monozomija
- d) crossing over

39. Hromozom sadrži dvije hromatide u:

- a) G1 fazi interfaze
- b) telofazi I mejotičke diobe
- c) telofazi II mejotičke diobe
- d) anafazi II mejotičke diobe

40. Hromozom se sastoji od jedne hromatide u:

- a) G1 fazi interfaze
- b) G2 fazi interfaze
- c) profazi mitoze
- d) metafazi mitoze

41. Hromozom se sastoji od jedne hromatide u:

- a) profazi I mejotičke diobe
- b) profazi II mejotičke diobe
- c) anafazi I mejotičke diobe
- d) anafazi II mejotičke diobe

42. Hromozom sadrži dvije hromatide u:

- a) metafazi II mejotičke diobe
- b) anafazi II mejotičke diobe
- c) telofazi II mejotičke diobe
- d) anafazi mitoze

43. Po završetku II mejotičke diobe jedan hromozom sadrži:

- a) jedan molekul DNK
- b) dva molekula DNK
- c) duplo veću količinu DNK nego prije I mejotičke diobe
- d) istu količinu DNK kao i prije I mejotičke diobe

- 44. Po završetku II mejotičke diobe:**
- a) jedan hromozom sadrži jednu hromatidu
 - b) jedan hromozom sadrži dvije hromatide
 - c) ćelija sadrži diploidan broj hromozoma
 - d) svaki hromozom sadrži dva molekula DNK
- 45. Po završetku I mejotičke diobe jedan hromozom sadrži:**
- a) jedan molekul DNK
 - b) dva molekula DNK
 - c) duplo veću količinu DNK nego pre I mejotičke diobe
 - d) istu količinu DNK kao i prije I mejotičke diobe
- 46. Po završetku I mejotičke diobe:**
- a) jedan hromozom sadrži jednu hromatidu
 - b) jedan hromozom sadrži dvije hromatide
 - c) ćelija sadrži diploidan broj hromozoma
 - d) svaki hromozom sadrži jedan molekul DNK
- 47. Po završetku I mejotičke diobe ćelija čovjeka sadrži:**
- a) 23 para homologih hromozoma
 - b) 46 hromozoma
 - c) 23 molekula DNK
 - d) 46 molekula DNK
- 48. Po završetku I mejotičke diobe ćelija čovjeka sadrži:**
- a) isti broj hromozoma i molekula DNK
 - b) duplo više molekula DNK od broja hromozoma
 - c) diploidan broj hromozoma
 - d) 23 molekula DNK
- 49. Po završetku II mejotičke diobe ćelija čovjeka sadrži:**
- a) 43 para homologih hromozoma
 - b) 46 hromozoma
 - c) 46 molekula DNK
 - d) isti broj hromozoma i molekula DNK
- 50. Isti broj hromozoma i molekula DNK sadrži ćelija u:**
- a) G1 fazi interfaze
 - b) G2 fazi interfaze
 - c) profazi mitoze
 - d) telofazi I mejotičke diobe
- 51. Broj hromatida odgovara broju hromozoma u ćeliji u toku:**
- a) S stadijuma interfaze
 - b) G2 stadijuma interfaze
 - c) metafaze mitoze
 - d) G1 stadijuma interfaze
- 52. Broj hromatida odgovara broju hromozoma u ćeliji u toku:**
- a) profaze I mejotičke diobe
 - b) profaze II mejotičke diobe
 - c) telofaze mitoze
 - d) telofaze I mejotičke diobe

53. Zaokružiti tačan iskaz:

- a) količina DNK i broj hromozoma isti su u profazi mitoze
- b) količina DNK i broj hromozoma isti su u telofazi mitoze
- c) količina DNK i broj hromozoma isti su na kraju I mejotičke diobe
- d) ćelija je diploidna na kraju I mejotičke diobe

54. Zaokružiti tačan iskaz:

- a) ćelija je diploidna na kraju telofaze mitoze
- b) ćelija je haploidna na kraju telofaze mitoze
- c) broj hromozoma je duplo veći u profazi nego u telofazi mitoze
- d) broj hromozoma je duplo manji na kraju telofaze mitoze

55. Zaokružiti NETAČAN iskaz:

- a) broj hromozoma u ćeliji čovjeka na početku mitoze je 46
- b) broj hromozoma u ćeliji čovjeka na kraju mitoze je 46
- c) broj hromozoma u ćeliji čovjeka na kraju I mejotičke diobe je 46
- d) broj hromozoma u ćeliji čovjeka na kraju I mejotičke diobe je 23

56. Tokom mitoze dolazi do:

- a) dupliranja broja hromozoma
- b) dupliranja količine DNK
- c) dupliranja centriola
- d) sinteze histona

57. Tokom interfaze dolazi do:

- a) dupliranja količine DNK
- b) dupliranja centriola
- c) diobe centromere
- d) resorpcije membrane jedra

58. Zaokružiti tačan odgovor:

- a) tokom mitoze sparuju se homologni hromozomi
- b) u profazi mitoze dolazi do crossing overa
- c) u profazi I mejotičke diobe dolazi do sparivanja homolognih hromozoma
- d) u anafazi I mejotičke diobe dolazi do razdvajanja hromatida

59. Okružiti tačnu rečenicu:

- a) broj hromozoma u zreloj polnoj ćeliji čovjeka je 46
- b) broj hromozoma zreloj polnoj ćeliji čovjeka je 23
- c) broj hromozoma u somatskoj ćeliji čovjeka je 23
- d) broj hromozoma u somatskim ćelijama je haploidan

60. U bespolno razmnožavanje spada:

- a) prosta dioba
- b) spajanje gameta
- c) razmjena dijelova DNK
- d) formiranje izogameta

61. U polno razmnožavanje spada:

- a) pupljenje
- b) dioba
- c) obrazovanje gemula
- d) razmnožavanje pomoću gameta

62. Hermafroditi su organizmi koji:

- a) se razmnožavaju partenogenetski
- b) imaju i ovarijalno i testikularno tkivo
- c) rađaju neplodno potomstvo
- d) nijedan odgovor nije tačan

63. U sjemenim kanalićima testisa NE nalaze se:

- a) Sertolijeve ćelije
- b) spermatogonije
- c) spermatocite
- d) folikularne ćelije

64. Razmjena genetičkog materijala (crossing over) dešava se u:

- a) mitozu
- b) pahitenu
- c) diplotenu
- d) anafazu

65. Hijazme se uočavaju u:

- a) diplotenu
- b) zigotenu
- c) leptotenu
- d) anafazu

66. Homologi hromozomi se razdvajaju u:

- a) profazi mitoze
- b) profazi I mejotičke diobe
- c) anafazi mitoze
- d) anafazi I mejotičke diobe

67. Homologi hromozomi se sparuju u:

- a) profazi mitoze
- b) profazi I mejotičke diobe
- c) anafazi mitoze
- d) anafazi I mejotičke diobe

68. Homologi hromozomi se sparuju u:

- a) leptotenu
- b) zigotenu
- c) diplotenu
- d) dijakinezisu

69. Spermatoide nastaju na kraju:

- a) profaze I mejotičke diobe
- b) profaze II mejotičke diobe
- c) telofaze I mejotičke diobe
- d) telofaze II mejotičke diobe

70. Sekundarne spermatocite nastaju na kraju:

- a) profaze I mejotičke diobe
- b) profaze II mejotičke diobe
- c) telofaze I mejotičke diobe
- d) telofaze II mejotičke diobe

71. Transformacija spermatida u spermatozoide dešava se tokom:

- a) spermiogeneze
- b) mitotičkih dioba
- c) I mejotičke diobe
- d) II mejotičke diobe

72. Zaokružiti NETAČAN odgovor:

- a) spermatozoid se kreće ka jajnoj ćeliji
- b) spermatozoid unosi pronukleus u jajnu ćeliju
- c) spermatozoid unosi diploidan broj hromozoma u jajnu ćeliju
- d) kontakt sa spermatozoidom aktivira jajnu ćeliju

73. Jajna ćelija kičmenjaka sposobna je za oplodjenje u stadijumu:

- a) metafaze I mejotičke diobe
- b) po završetku I mejotičke diobe
- c) po završetku II mejotičke diobe
- d) u metafazi II mejotičke diobe

74. Zaokruži tačnu rečenicu:

- a) spermatozoidi su funkcionalni po izlasku iz polnih žlijezda
- b) sazrijevanje spermatozoida odigrava se u epididimisu
- c) broj hromozoma se mijenja tokom spermiogeneze
- d) rep spermatozoida sadrži centriole

75. Zaokruži NETAČAN odgovor:

- a) akrozom spermatozoida sadrži enzime za razlaganje opne jajne ćelije
- b) pokretanje spermatozoida obezbjeđuju mitohondrije u repu
- c) pokretanje spermatozoida obezbjeđuju enzimi u akrozomu
- d) glava spermatozoida sadrži jedro

76. Zaokruži tačnu rečenicu:

- a) po oplodjenju dolazi do sinteze DNK
- b) do sinteze DNK dolazi posle prve mitotičke diobe zigota
- c) broj hromozoma u zigotu je haploidan
- d) jajna ćelija je diploidna

77. Pokretljivost spermatozoida obezbjeđuju:

- a) jedro
- b) mitohondrije
- c) akrozom
- d) centriole

78. Ogonije nastaju:

- a) mitotičkim diobama
- b) poslije I mejotičke diobe
- c) poslije II mejotičke diobe
- d) poslije prskanja Grafovog folikula

79. Buduće jajne ćelije kod ženskog novorođenčeta se nalaze na stupnju:

- a) oogonija
- b) ootida
- c) diplotena
- d) sekundarnih oocita

80. Broj oocita od rođenja do kraja reproduktivnog perioda se:

- a) uvećava nekoliko puta
- b) neznatno uvećava
- c) smanjuje nekoliko puta
- d) neznatno smanjuje

81. Na rast folikula u jajniku djeluje:

- a) luteinizirajući hormon
- b) hormon žutog tijela
- c) prolaktin
- d) folikulostimulirajući hormon

82. Oplođenje kod čovjeka se odigrava u:

- a) materici
- b) jajniku
- c) jajovodu
- d) vagini

83. Ciklično sazrijevanje gameta postoji kod:

- a) ženskog pola
- b) muškog pola
- c) i ženskog i muškog pola
- d) ni kod jednog pola

84. Zaokruži tačnu rečenicu:

- a) na kraju II mejotičke diobe nastaju 4 funkcionalne jajne ćelije
- b) na kraju II mejotičke diobe nastaje jedna funkcionalna jajna ćelija
- c) na kraju II mejotičke diobe nastaje jedna funkcionalna spermatida
- d) na kraju II mejotičke diobe nastaju 4 funkcionalna spermatozoida

85. Zaokruži NETAČAN iskaz:

- a) tokom brazdanja veličina embriona se ne mijenja
- b) blastulu oblaže blastoderm
- c) blastocel je duplja gastrule
- d) blastocel je duplja blastule

86. Klicini listovi se obrazuju na stupnju:

- a) morule
- b) blastule
- c) gastrule
- d) neurule

87. Od ektoderma se obrazuje:

- a) nervni sistem
- b) sistem krvnih sudova
- c) srce
- d) skelet

88. Od mezoderma se formira:

- a) nervni sistem
- b) crijevni sistem
- c) mišićni sistem
- d) jetra

89. Od endoderma se formira:

- a) crijevni sistem
- b) koža
- c) urinarni trakt
- d) rožnjača

90. Jaja sa malom količinom žumanceta nazivaju se:

- a) telolecitna
- b) oligolecitna
- c) centrolecitna
- d) izolecitna

91. Kod telolecitnih jajnih ćelija žumance je:

- a) u centru jajne ćelije
- b) ravnomjerno raspoređeno u jajnoj ćeliji
- c) na jednom polu jajne ćelije
- d) odsutno

92. Zaokruži NETAČNU rečenicu:

- a) brazdanje zavisi od količine žumanceta
- b) brazdanje ne zavisi od veličine jajne ćelije
- c) žumance se obrazuje tokom vitelogeneze
- d) brazdanje zavisi od veličine jajne ćelije

93. Sazrijevanje spermatozoida odvija se u:

- a) kanalićima epididimisa i ženskom reproduktivnom traktu
- b) sjemenim kanalićima
- c) testisu
- d) tokom spermiogeneze

94. Tokom brazdanja:

- a) raste embrion
- b) mijenja se oblik embriona
- c) ne raste i ne mijenja se oblik embriona
- d) ne mijenja se odnos jedra i citoplazme

95. Holoblastička jajna ćelija:

- a) nepotpuno se brazda
- b) cijela se brazda
- c) brazda se samo u centralnom dijelu
- d) brazda se samo površinski

96. Brazdanje NE MOŽE da bude:

- a) centrolecitno
- b) spiralno
- c) radijalno
- d) bilateralno

97. Jajna ćelija NE MOŽE da bude:

- a) oligolecitna
- b) centrolecitna
- c) radijalna
- d) meroblastička

98. Jajna ćelija može da bude:

- a) holoblastička
- b) radijalna
- c) spiralna
- d) bilateralna

99. Kad svaka blastomera gornjeg sloja leži na odgovarajućoj blastomeri donjeg sloja to je:

- a) spiralno brazdanje
- b) bilateralno brazdanje
- c) radijalno brazdanje
- d) meroblastičko brazdanje

100. Žumance:

- a) ne utiče na brazdanje
- b) usporava ili inhibira brazdanje
- c) ubrzava brazdanje
- d) u različitim stupnjevima razvića različito djeluje na brazdanje

101. Zaokruži tačnu rečenicu:

- a) blastocel je uvijek centralno postavljen
- b) blastocel može biti ekscentrično postavljen
- c) blastocel je sloj ćelija koji obrazuje blastulu
- d) blastocel je otvor za komunikaciju sa spoljnom sredinom

102. Blastopor je:

- a) otvor preko koga blastula komunicira sa spoljnom sredinom
- b) otvor preko koga gastrula komunicira sa spoljnom sredinom
- c) duplja koja se formira u blastuli
- d) duplja koja se formira u gastruli

103. Gastrocel je:

- a) otvor koji se formira na blastuli
- b) otvor koji se formira na gastruli
- c) duplja blastule
- d) duplja gastrule

104. Gastrula:

- a) ima jedan klicin list
- b) nema klicine listove
- c) ima tri klicina lista
- d) ima četiri klicina lista

105. Blastodisk je:

- a) blastula ptica
- b) dio blastule oko blastopora
- c) jedan od klicinih listova
- d) blastula insekata

106. Najveću količinu žumanceta imaju jajne ćelije:

- a) sisara
- b) insekata
- c) gmizavaca
- d) vodozemaca

107. Gastrocel sisara ovičen je ćelijama:

- a) ektoderma
- b) blastoderma
- c) mezoderma
- d) endoderma

108. Zaokružiti NETAČNU rečenicu:

- a) prelaz iz nediferenciranog u diferencirano stanje ćelije je skokovit
- b) citodiferencijacija je proces sticanja biohemijskih i morfoloških karakteristika ćelije
- c) citodiferencijaciju prate morfogenetske aktivnosti ćelije
- d) pri kraju citodiferencijacije ćelije dobijaju određeni fenotip

109. Pupčana vrpca sadrži:

- a) ektoderm i krvne sudove
- b) dvostruki sloj mezoderma
- c) endoderm i krvne sudove
- d) ektoderm, mezoderm, endoderm i krvne sudove

110. U ekstraembrionalne zavoje spadaju:

- a) amnion i horion
- b) žumancetna kesa
- c) alantois
- d) sve navedene adaptacije

111. Prvi embrionalni zavoj oko embriona je:

- a) horion
- b) amnion
- c) alantois
- d) žumancetna kesa

112. Amnion se sastoji od:

- a) ektoderma i mezoderma
- b) ektoderma
- c) endoderma
- d) mezoderma i endoderma

113. Amnion sadrži:

- a) endoderm na unutrašnjoj strani i mezoderm spolja
- b) mezoderm na unutrašnjoj strani i ektoderm spolja
- c) ektoderm na unutrašnjoj strani i mezoderm spolja
- d) endoderm na unutrašnjoj strani i ektoderm spolja

114. Horion se sastoji od:

- a) endoderma
- b) mezoderma
- c) ektoderma i mezoderma
- d) mezoderma i endoderma

115. Duplja između amniona i horiona se zove:

- a) amnionska duplja
- b) horionska duplja
- c) žumancetna kesa
- d) ekstraembrionalni celom

116. Uloga amniona je:

- a) u ishrani embriona
- b) u disanju embriona
- c) u zaštiti embriona
- d) u izlučivanju

117. Uloga alantoisa je u:

- a) otklanjanju štetnih produkata i obezbjeđivanju kiseonika
- b) zaštiti od isušivanja
- c) mehaničkoj zaštiti
- d) ishrani embriona

118. Placenta postoji kod:

- a) vodozemaca
- b) gmizavaca
- c) tunikata
- d) ptica

119. Placenta NE postoji kod:

- a) nekih riba
- b) tunikata
- c) placentalnih sisara
- d) gmizavaca

120. Horiovitelinska placenta postoji kod:

- a) nekih torbara
- b) primata
- c) bubojeda
- d) zvijeri

121. Zaokruži tačnu rečenicu:

- a) svinje imaju horiovitelinski tip placente
- b) svinje imaju difuzni tip placente
- c) zvijeri imaju kotiledonarnu placentu
- d) kod čovjeka postoji zonalna placenta

122. Kod čovjeka postoji:

- a) diskoidalna placenta
- b) bidiskoidalna placenta
- c) kotiledonarna placenta
- d) zonalna placenta

123. Zaokruži tačnu rečenicu:

- a) kod kotiledonarne placente resice su po cijeloj površini horiona
- b) kod difuzne placente resice su u grupama
- c) kod kotiledonarne placente resice su u grupama
- d) kod difuzne placente resice su samo na jednoj strani horiona

124. Zaokruži tip placente gdje dijelovi placente ulaze direktno u zid materice:

- a) adecidualna
- b) zonalna
- c) decidualna
- d) difuzna

125. Zaokruži tačnu rečenicu:

- a) resice se razvijaju na površini materice
- b) kod svih tipova placente resice su na cijeloj površini horiona
- c) kod kotiledonarne placente resice su u grupama
- d) kod svinje placenta ima oblik diska

126. Od trećeg moždanog proširenja obrazuje se:

- a) veliki mozak
- b) srednji mozak
- c) međumozak
- d) mali mozak i produžena moždina

127. Treća moždana komora nalazi se u:

- a) velikom mozgu
- b) međumozgu
- c) malom mozgu
- d) produženoj moždini

128. U obrazovanju hipofize učestvuje:

- a) druga moždana komora
- b) treća moždana komora
- c) međumozak
- d) mali mozak

129. Od epidermisa se NE razvija:

- a) gusteruća
- b) rožnjača
- c) sočivo
- d) omotač usne duplje

130. Od epidermisa se razvija:

- a) kičmena moždina
- b) dijelovi mozga
- c) rožnjača
- d) jetra

131. Od endoderma nastaju:

- a) čula
- b) pankreas i jetra
- c) kožne žlijezde
- d) mišići

132. Od mezoderma nastaju:

- a) crijeva
- b) kožne žlijezde
- c) pluća
- d) testisi

133. Zaokruži NETAČNU rečenicu:

- a) Langerhansova ostrvca nalaze se u pankreasu
- b) postoji pet moždanih komora
- c) Grafov folikul se razvija u ovarijumu
- d) žuč i sekreti pankreasa dopijevaju zajedno u crijevo

134. Zaokruži tačnu rečenicu:

- a) folikuli se formiraju između sjemenih kanalića
- b) ćelije odgovorne za endokrinu funkciju testisa nalaze se u sjemenim kanalićima
- c) oocite se nalaze u folikulima
- d) kod ptica ne postoji izvodni kanal spermatozoida

135. Kod adultnog organizma ćelije gube sposobnost proliferacije u:

- a) srcu
- b) mozgu
- c) bubregu
- d) jetri

136. Epimorfoza je:

- a) prelaz iz jednog u drugi stadijum razvića nekih životinja
- b) vrsta metamorfoze
- c) vrsta regeneracije
- d) regeneracija kod dupljara

137. Od epidermisa u procesu organogeneze NE NASTAJU:

- a) očno sočivo
- b) sudovnjača
- c) rožnjača
- d) neke ganglije

138. Koji od navedenih pojmova NIJE karakterističan za gastrulu amfioksusa:

- a) blastoporus
- b) blastoderm
- c) ektoderm
- d) endoderm

139. Pod ovulacijom se podrazumijeva:

- a) sazrijevanje I oocite
- b) prskanje folikula i izlazak II oocite
- c) stvaranje jajne ćelije
- d) sazrijevanje ovarijalnog folikula

140. Hipofiza luči:

- a) sekretin
- b) mineralokortikoidi
- c) insulin
- d) prolaktin

141. Trijodtironin se sintetiše u:

- a) zadnjem režnju hipofize
- b) štitnoj žlijezdi
- c) prednjem režnju hipofize
- d) srži nadbubrega

142. U kojoj je od navedenih placenti placentalna barijera najtanja:

- a) u endoteliohorijalnoj placenti
- b) u hemohorijalnoj placenti
- c) u epiteliokhorijalnoj placenti
- d) placentalna barijera je uvijek iste debljine

143. Koji od navedenih dijelova embriona NE POTIČU od mezoderma:

- a) krvni sudovi
- b) skelet
- c) polne žlijezde
- d) polne ćelije

144. U kojim od navedenih embrionalnih zavoja učestvuje endoderm:

- a) žumancetna kesa
- b) horion
- c) amnion
- d) u svim navedenim adaptacijama

145. Implantacija embriona sisara se vrši u:

- a) grliču materice
- b) jajniku
- c) materici
- d) jajovodu

146. U jajniku se vrši:

- a) sazrijevanje folikula, lučenje steroidnih hormona i sazrijevanje oocita do ootida
- b) sazrijevanje folikula, sazrijevanje jajne ćelije (do II oocite) i lučenje steroidnih hormona
- c) sazrijevanje Sertolijevih ćelija, lučenje steroidnih hormona i sazrijevanje oocita do I oocita
- d) nijedan odgovor nije sasvim tačan

147. Estrogen je hormon:

- a) jajne ćelije
- b) ovojnice jajnika
- c) ćelija folikula jajnika
- d) koji luče svi ćelijski elementi jajnika

148. Koji se tip jajnih ćelija brazda površinski:

- a) telolecitne
- b) centrolecitne
- c) oligolecitne
- d) izolecitne

149. Obrazovanje gemula je tip bespolnog razmnožavanja koji se susreće kod:

- a) vodozemaca
- b) ameba
- c) puževa
- d) sunđera

150. Sve navedene rečenice su tačne OSIM jedne:

- a) Žumance nastaje u periodu vitelogeneze.
- b) Glavnu rezervnu materiju žumanceta čine ugljeni hidrati.
- c) Različite vrste organizama razlikuju se po količini žumanceta u jajnoj ćeliji.
- d) Žumance predstavlja glavnu rezervu materija u jajnoj ćeliji.

151. Izolescitne jajne ćelije imaju:

- a) bodljokošci i vodozemci
- b) amfioksus i vodozemci
- c) bodljokošci i amfioksus
- d) ribe i vodozemci

152. Koje su od navedenih ćelija najmanje diferencirane:

- a) spermatocite
- b) spermatide
- c) spermatozoidi
- d) spermatogonije

153. Koje od navedenih ćelija neprekidno proizvode nove polne ćelije:

- a) Sertolijeve ćelije
- b) spermatide
- c) spermatogonije
- d) spermatocite

154. Blastura sisara se naziva:

- a) blastocit
- b) blastoderm
- c) blastocel
- d) blastodisk

155. Obrazovanje krvnih elemenata tokom embriogeneze odigrava se:

- a) u žumancetnoj kesi, a zatim u koštanoj srži
- b) počinje u zidu žumancetne kese, zatim u jetri, pa u koštanoj srži
- c) u koštanoj srži
- d) u jetri i koštanoj srži

156. Tokom diferencijacije, koje od navedenih pluripotentnih ćelija mogu da daju krvne elemente:

- a) ćelije mezoderma
- b) ćelije ektoderma
- c) ćelije endoderma
- d) sve navedene ćelije

157. Partenogeneza se kao tip razmnožavanja sreće kod:

- a) bičara i dupljara
- b) hidre i metilja
- c) puževa i planarija
- d) insekata i valjkastih crva

158. Kako se naziva interakcija između krova arhenterona i neuroektoderma:

- a) aksijalni gradijent
- b) epibolija
- c) primarna indukcija
- d) sekundarna indukcija

- 159. Proces sticanja specifičnih biohemijskih i morfoloških svojstava ćelija predstavlja:**
- a) totipotentnost
 - b) citodiferencijaciju
 - c) morfogenezu
 - d) svi odgovori su tačni
- 160. Meroblastičke jajne ćelije:**
- a) brazdaju se u potpunosti
 - b) brazdaju se na animalnom polu
 - c) brazdaju se na vegetativnom polu
 - d) ne brazdaju se uopšte
- 161. Otvor preko koga primarno crijevo komunicira sa spoljašnjom sredinom naziva se:**
- a) gastrocel
 - b) arhenteron
 - c) blastopor
 - d) blastocel
- 162. Gastrocel predstavlja:**
- a) primarnu tjelesnu duplju
 - b) primarno crijevo
 - c) sekundarnu tjelesnu duplju
 - d) otvor na primarnom crijevu
- 163. Rana gastrula sadrži:**
- a) ćelije endoderma
 - b) ćelije ektoderma
 - c) ćelije iz kojih nastaje mezoderm
 - d) sve navedene ćelije
- 164. Primitivna traka sisara odgovara jednoj od navedenih embrionalnih tvorevina nižih organizama:**
- a) blastoporu
 - b) blastodermu
 - c) ektodermu
 - d) endodermu
- 165. Primitivna brazda je embrionalna tvorevina koja:**
- a) nastaje u primitivnoj traci
 - b) završava se Hensenovim čvorom
 - c) odgovara blastoporu
 - d) sve navedeno je tačno
- 166. Nakon oplodjenja u jajnoj ćeliji dolazi do:**
- a) aktivacije sinteze proteina
 - b) sinteze DNK
 - c) aktivacije transportnog sistema membrane
 - d) svih navedenih procesa

167. Nadoknada nedostajućeg dijela se naziva:

- a) epimorfoza
- b) morfolaksis
- c) amfimiksis
- d) heteromorfoza

168. Regeneracija putem reorganizacije ćelija u novu cjelinu se naziva:

- a) epimorfoza
- b) morfolaksis
- c) amfimiksis
- d) heteromorfoza

169. Ovulacija se odigrava:

- a) u toku embrionalnog razvića
- b) odmah nakon rođenja
- c) u pubertetu
- d) u svim navedenim periodima

170. Pupčana vrpca sadrži:

- a) krvne sudove
- b) germinativne polne ćelije
- c) duplju žumancetne kese
- d) duplju crijeva

171. Škrge larvi vodozemaca potiču od:

- a) ektoderma
- b) endoderma
- c) mezoderma
- d) endoderma i mezoderma

172. Spermotide u odnosu na tjelesne ćelije u G2 fazi imaju:

- a) istu količinu DNK
- b) upola manju količinu DNK
- c) dvostruko veću količinu DNK
- d) četiri puta manju količinu DNK

173. Embrionalni zavoji (amnion, horion, alantois) su karakteristični za:

- a) sve kičmenjake
- b) vodozemce, gmizavce i sisare
- c) sve hordate
- d) gmizavce, ptice i sisare

174. Embrionalne indukcije počinju u:

- a) moruli
- b) blastuli
- c) gastruli
- d) neuruli

175. Endotelio-horijalna placenta je razvijena kod:

- a) torbara
- b) kopitara
- c) bubojeda
- d) zvijeri

176. Hemo-horijalna placenta se nalazi kod:

- a) kopitara
- b) zvijeri
- c) torbara
- d) primata

177. Epitelio-horijalna placenta je razvijena kod:

- a) zvijeri i kopitara
- b) torbara i kopitara
- c) bubojeda i torbara
- d) primata

178. Zid ekstraembrionalnog celoma čini:

- a) endoderm
- b) ektoderm
- c) mezoderm
- d) sva tri klicina lista

179. Primitivna traka koja odgovara blastoporu nalazi se kod:

- a) žaba i riba
- b) ptica i sisara
- c) gmizavaca i žaba
- d) kod svih navedenih organizama

180. Neurula se javlja kod:

- a) kišne gliste
- b) insekata
- c) žabe
- d) morske zvijezde

OSNOVI MOLEKULARNE BIOLOGIJE

1. Samo jedna od navedenih osobina molekula DNK NIJE tačno navedena:

- a) DNK nema sposobnost promjene strukture i funkcije
- b) DNK prenosi genetičke informacije
- c) DNK ima sposobnost samoreprodukcije
- d) DNK molekula ima helikoidnu strukturu

2. Razlike među pojedinim molekulima DNK zasnivaju se na razlikama:

- a) samo u broju i redosljedu purinskih baza
- b) samo u broju i redosljedu pirimidinskih baza
- c) u broju i redosljedu dezoksiribonukleotida
- d) u broju i redosljedu ribonukleotida

3. Koje od navedenih azotnih baza ulaze u sastav DNK:

- 1. adenin
 - 2. uracil
 - 3. timin
 - 4. citozin
- a) 1. 2. 3. 4.
 - b) 1. 2. 3.
 - c) 1. 3. 4.
 - d) 2. 3.

4. Međusobno komplementarne azotne baze u dvolančanoj DNK su:

1. adenin i timin	a) 1. 2.
2. timin i uracil	b) 1. 3.
3. citozin i guanin	c) 3. 4.
4. adenin i uracil	d) 1. 3.

5. Genetička informacija sastoji se u:

- a) redosljedu aminokiselina
- b) redosljedu ribonukleotida
- c) redosljedu dezoksiribonukleotida
- d) redosljedu pentoza

6. Koliko lanaca DNK sadrži metafazni hromozom:

- a) 2
- b) 3
- c) 4
- d) 5

7. U kojoj se podfazi ćelijskog ciklusa obavlja replikacija molekula DNK:

- a) G₀
- b) G₁
- c) S
- d) G₂

8. Dokaz o polukonzervativnom načinu replikacije DNK dobijen je gajenjem *E. coli* u medijumu koji je sadržao izotope:

- a) azota
- b) fosfora
- c) ugljenika
- d) vodonika

9. Spojite enzime sa njihovom funkcijom:

a) nukleaza	1. povezuje nukleotide u lanac
b) ligaza	2. siječe fosfodiesterску vezu između dva nukleotida
c) polimeraza	3. spaja fragmente DNK
d) primaze	4. otpočinje replikaciju

10. Svi navodi koji se odnose na replikaciju molekula DNK kod eukariota su tačni, OSIM jednog:

- a) dva roditeljska lanca se raspliću i stvaraju Y formaciju
- b) replikacija počinje na samom kraju molekula DNK
- c) replikacija je uvijek bidirekciona
- d) replikacija započinje na više mjesta

11. DNK polimeraza III obavlja sve OSIM jedne navedene funkcije:

- a) započinje proces replikacije
- b) povezuje nukleotide u 5' - 3' pravcu
- c) isjeca u 3' - 5' pravcu pogrešno vezane nukleotide
- d) započinje polimerizaciju dezoksiribonukleotida

12. Replikacija molekula DNK kod prokariota:

- a) započinje na više mjesta u molekulu DNK
- b) odvija se u jednom pravcu
- c) obavlja se u interfazi
- d) uvijek je bidirekciona

13. Primaza je enzim koji:

- a) započinje sintezu novog lanca DNK
- b) polimerizuje početne dezoksiribonukleotide
- c) koriguje greške u novosintetisanom lancu
- d) popunjava praznine u novosintetisanom lancu

14. Koji od navedenih enzima započinje sintezu novog lanca DNK u toku replikacije:

- a) DNK polimeraza I
- b) DNK polimeraza II
- c) DNK polimeraza III
- d) RNK polimeraza - primaza

15. U kojoj se fazi ćelijskog ciklusa obavlja replikacija DNK kod eukariota:

- a) interfazi
- b) metafazi
- c) anafazi
- d) telofazi

16. Koji od navedenih enzima NE UČESTVUJE u replikaciji DNK:

- a) DNK polimeraza I
- b) hidrolaza
- c) DNK polimeraza III
- d) ligaza

17. Koji enzim povezuje dijelove novosintetisanog lanca DNK:

- a) DNK polimeraza II
- b) RNK polimeraza
- c) nukleaza
- d) ligaza

18. Kako nastaju novi lanci pri replikaciji DNK:

- a) sintetišu se u pravcu odvijanja starih lanaca
- b) jedan lanac se sintetiše u pravcu odvijanja starih lanaca, a drugi u suprotnom pravcu
- c) novi lanci se sintetišu u pravcu suprotnom od odvijanja starih lanaca
- d) pravac sinteze novih lanaca zavisi od redosljedja nukleotida

19. Primaza je:

- a) RNK polimeraza koja otpočinje replikaciju DNK
- b) DNK polimeraza koja otpočinje replikaciju DNK
- c) enzim koji otpočinje sintezu proteina
- d) enzim koji otpočinje transkripciju DNK

20. Kratki lanac RNK kojim započinje replikacija, kasnije otklanja enzim:

- a) DNK polimeraza I
- b) DNK polimeraza II
- c) DNK polimeraza III
- d) primaza

21. Koji je navod tačan:

- a) između procesa replikacije i transkripcije nema razlike
- b) pri replikaciji se koristi samo jedan od lanaca DNK
- c) pri transkripciji jednog gena koriste se oba lanca DNK
- d) oba lanca DNK služe kao matrice za replikaciju

22. Primarni produkti gena su (zaokružiti NETAČAN odgovor):

- a) polipeptidi
- b) tRNK
- c) rRNK
- d) iRNK

23. Primarni produkti gena su:

- a) aminokiseline
- b) ribonukleotidi
- c) polipeptidi
- d) ribonukleinske kiseline

24. Genetička informacija o vrsti proteina koji ćelija treba da sintetiše nalazi se u:

- a) redosljedu nukleotida DNK
- b) redosljedu nukleotida tRNK
- c) redosljedu nukleotida rRNK
- d) redosljedu aminokiselina polipeptida

25. U procesu transkripcije nastaje:

- 1. informaciona RNK
 - 2. transportna RNK
 - 3. ribozomska RNK
 - 4. polipeptidi
- a) 1.
 - b) 1. 2.
 - c) 1. 2. 3.
 - d) 1. 2. 3. 4.

26. U procesu transkripcije nastaje:

- a) iRNK
- b) tRNK
- c) rRNK
- d) sva tri tipa RNK

27. Struktura proteina zavisi od redosljeda:

- 1. nukleotida u DNK
 - 2. nukleotida u iRNK
 - 3. nukleotida u rRNK
 - 4. aminokiselina u polipeptidu
- a) 1.
 - b) 1. 2.
 - c) 1. 2. 4.
 - d) 1. 2. 3. 4.

28. Proces translacije podrazumjeva prevođenje:

- a) informacije sadržane u redosljedu nukleotida DNK u redosljed aminokiselina u polipeptidu
- b) redosljeda dezoksiribonukleotida u redosljed ribonukleotida
- c) redosljeda nukleotida iRNK u redosljed aminokiselina u polipeptidu
- d) polipeptida u funkcionalni protein

29. Koji od navedenih gena NE ULAZE u sastav laktoznog operona:

- a) regulator
- b) promotor
- c) operator
- d) strukturni geni za konstitutivne enzime

30. Položaj jedne amino kiseline u polipeptidnom lancu određuje:

- a) jedan nukleotid
- b) dva nukleotida
- c) tri nukleotida
- d) četiri nukleotida

31. Kodoni se nalaze u:

- a) iRNK
- b) rRNK
- c) tRNK
- d) svim tipovima RNK

32. Genetički kod ili genetičku šifru nosi:

- a) DNK
- b) iRNK
- c) rRNK
- d) tRNK

33. Antikodon je dio:

- a) DNK
- b) iRNK
- c) rRNK
- d) tRNK

34. Antikodon je:

- a) nukleotid za koji se vezuje amino kiselina na iRNK
- b) triplet nukleotida za koji se vezuje amino kiselina na tRNK
- c) triplet nukleotida za koji se vezuje amino kiselina na iRNK
- d) triplet nukleotida na tRNK koji je komplementaran kodonu na iRNK

35. Koliko različitih tripleta nukleotida mogu da formiraju četiri različita nukleotida:

- a) 16
- b) 22
- c) 46
- d) 64

36. Koliko različitih tripleta nukleotida mogu da formiraju četiri različita nukleotida:

- a) samo jedan kodon
- b) samo dva kodona
- c) više kodona
- d) zavisi od aminokiseline

37. U čemu je razlika između DNK i RNK molekula:

- 1. u šećeru
 - 2. u tipu purinskih baza
 - 3. u tipu pirimidinskih baza
 - 4. u broju lanaca u molekulu
- a) 1. 2. 3.
 - b) 1. 3. 4.
 - c) 2. 3. 4.
 - d) 1. 2. 4.

38. Koja azotna baza nikada ne ulazi u sastav ribonukleotida:

- a) adenin
- b) guanin
- c) timin
- d) citozin

39. Koja azotna baza nije nikada prisutna u dezoksiribonukleotidima:

- a) adenin
- b) guanin
- c) uracil
- d) citozin

40. Koliko polinukletidnih lanaca DNK sadrži jedna somatska ćelija čovjeka u metafazi:

- a) 23
- b) 46
- c) 92
- d) 184

41. Koliko polinukleotidnih lanaca DNK sadrži jedna somatska ćelija čovjeka u G1 podfazi interfaze:

- a) 23
- b) 46
- c) 92
- d) 184

42. Koliko polinukleotidnih lanaca DNK sadrži jedna zrela polna ćelija čovjeka:

- a) 23
- b) 46
- c) 92
- d) 184

43. Skeletni dio molekula DNK čine:

- a) šećer i azotna baza
- b) šećer i fosfatna grupa
- c) fosfatne grupe međusobno povezane fosfodiesterkim vezama
- d) azotne baze povezane vodoničnim vezama

44. Nukleotidi koji grade DNK sadrže molekul šećera koji je:

- 1. pentoza
 - 2. heksoza
 - 3. riboza
 - 4. dezoksiriboza
- a) 1. 2. 3.
 - b) 2. 4.
 - c) 1. 4.
 - d) 2. 3.

45. Nukleotidi koji ulaze u sastav lanca RNK sadrže šećer:

- 1. heksozu
 - 2. pentozu
 - 3. ribozu
 - 4. dezoksiribozu
- a) 1. 3.
 - b) 1. 4.
 - c) 2. 3.
 - d) 2. 4.

46. Pod epigenezom podrazumjevamo:

- a) razviće organizma pomoću već prisutnih struktura u jajnoj ćeliji
- b) djelovanje različitih gena u jednoj ćeliji
- c) djelovanje istog gena na različite načine
- d) djelovanje različitih gena u različita vremena i na različitim mjestima

47. Osnovna jedinica građe DNK je:

- a) nukleotid
- b) nukleozid
- c) nukleolus
- d) nukleoid

48. Promjene genetičke osnove na nivou nukleotida nazivaju se:

- a) modifikacije
- b) plejotropije
- c) genske mutacije
- d) epistaza

49. U toku razvića na gensku aktivnost utiču:

- a) vlažnost
- b) hrana
- c) kiselost sredine
- d) svi navedeni faktori

50. U toku embriogeneze, program razvića određenog fenotipa se ostvaruje:

- a) pod kontrolom genotipa
- b) uzajamnim djelovanjem gena i faktora sredine
- c) stalnim uticajem brojnih činilaca sredine
- d) preformacijom

51. Na koje od navedenih svojstava znatno utiču činioci sredine:

- a) veličinu tijela
- b) broj zuba
- c) boja očiju
- d) broj kičmenih pršljenova

52. Na koje od navedenih svojstava malo utiču faktori sredine:

- a) oblik nekog dijela tijela
- b) veličina tijela
- c) boja očiju
- d) brzina razvića

53. Koje je od navedenih svojstava kvantitativno svojstvo:

- a) broj prstiju
- b) broj zuba
- c) broj kičmenih pršljenova
- d) oblik nekog dijela tijela

54. Koje je od navedenih svojstava kvalitativno svojstvo:

- a) veličina tijela
- b) brzina razvića
- c) broj zuba
- d) boja kože

55. Među sljedećim navodima samo jedan je tačan:

- a) lanci DNK se razdvajaju na temperaturi od oko 50 C
- b) lanci DNK se ponovo spajaju na temperaturi od oko 100 C
- c) lanci DNK različitih vrsta organizama mogu da hibridizuju
- d) čak i kod udaljenih vrsta DNK lanci većim dijelom hibridizuju

- 56. Stepen genetičke sličnosti među pojedinim grupama organizama može se utvrditi:**
- a) inbridingom
 - b) samo u toku embrionalnog života
 - c) hibridizacijom DNK
 - d) svi navodi su tačni
- 57. Fragmente različitih DNK koje želimo da rekombinujemo dobijamo djelovanjem:**
- a) ligaza
 - b) restrikcionih enzima
 - c) egzonukleaza
 - d) DNK polimeraza
- 58. Rekombinantna DNK:**
- a) čini osnovu genetičkog inženjerstva
 - b) dobija se kombinovanjem gena različitih organizama
 - c) dobija se kombinacijom različitih DNK
 - d) svi navodi su tačni
- 59. Genetičkim inženjerstvom mogu se dobiti:**
- a) hormoni
 - b) enzimi
 - c) vakcine
 - d) sve navedeno
- 60. Genetičkim inženjerstvom može se dobiti:**
- a) hormon rasta
 - b) insulin
 - c) ulje za gorivo
 - d) svi navodi su tačni
- 61. Koji od navedenih biološki aktivnih molekula, NE MOŽEMO dobiti genetičkim inženjerstvom:**
- a) hormon rasta
 - b) ulje za gorivo
 - c) estrogen
 - d) interferon
- 62. U procesu replikacije DNK udvaja se:**
- a) jedan lanac DNK
 - b) oba lanca DNK
 - c) djelimično jedan i potpuno drugi lanac DNK
 - d) dio DNK koji sadrži informaciju za protein
- 63. Informaciona RNK za određeni protein se prepisuje na:**
- a) jednom od lanaca DNK
 - b) oba lanca DNK
 - c) naizmjenično na jednom i drugom lancu DNK
 - d) svi navodi su tačni
- 64. Koji od navedenih enzima učestvuje u transkripciji:**
- a) DNK polimeraza
 - b) RNK polimeraza
 - c) Primaza
 - d) Zavisi od tipa RNK

65. U čemu se razlikuje lanac DNK i lanac RNK:

- a) u šećeru
- b) u bazi
- c) u dužini
- d) u sve tri komponente

66. Svi navodi se odnose na RNK. Koji je tačan:

- a) RNK je komplementarna jednom od lanaca DNK.
- b) iRNK napušta jedro i u citoplazmi se prevodi u polipeptid.
- c) RNK se razlikuje od nematričnog lanca samo na mjestima gdje je u DNK timin.
- d) Svi navodi su tačni.

67. Kod eukariota RNK postaje funkcionalni molekul:

- a) odmah nakon transkripcije
- b) tek nakon obrade u jedru
- c) prolaskom kroz pore jedra
- d) nakon obrade u citoplazmi

68. Pod translacijom podrazumjevamo:

- a) prevođenje DNK u RNK
- b) prevođenje redosljeda nukleotida u iRNK u redosljed amino kiselina u polipeptidu
- c) vrstu strukturne hromozomske aberacije

69. Triplet nukleotida u tRNK koji je komplementaran tripletu u iRNK naziva se:

- a) kodon
- b) kod
- c) antikodon
- d) ni jedan naziv nije tačan

70. Svi navedeni pojmovi OSIM jednog odnose se na sintezu proteina:

- a) gen
- b) transkripcija
- c) ligaza
- d) antikodon

71. Na koji način se određena amino kiselina vezuje na određeno mjesto u polipeptidu:

- a) interakcijom ribozoma sa iRNK
- b) interakcijom tRNK sa ribozomom
- c) komplementarnim sparivanjem antikodona sa kodonom
- d) pomjeranjem ribozoma duž iRNK

72. Od čega prvenstveno zavisi pozicija određene amino kiseline u polipeptidu:

- a) od genetičkog koda
- b) od kodona
- c) od antikodona
- d) od interakcije kodon-antikodon

73. U genetičkom inženjerstvu za umnožavanje nekog gena koriste se:

- a) virusi
- b) bakterije
- c) jednoćelijski eukarioti
- d) višećelijski organizmi

74. Kao primalac stranih gena u genetičkom inženjerstvu, najčešće se koristi:

- a) bakteriofag
- b) *E. Coli*
- c) paramecijum
- d) ovca

75. Prepoznavanje sekvence nukleotida sa većim brojem AT parova, vezivanje enzima za jedan lanac DNK, elongacija i terminacija su uzastopne faze procesa:

- a) replikacije
- b) transkripcije
- c) translacije
- d) transdukcije

76. Od koliko se polipeptidnih lanaca sastoji tijelo enzima RNK polimeraze kod prokariota:

- a) 4
- b) 5
- c) 6
- d) 7

77. Sekvenca nukleotida ispred gena koji prepoznaje RNK-polimeraza sadrži veći broj:

- a) uzastopnih guanina
- b) A-T baznih parova
- c) G-C baznih parova
- d) uzastopnih citozina

78. RNK-polimeraze učestvuju u:

1. replikaciji	a) 1. 2.
2. transkripciji	b) 2. 3.
3. translaciji	c) 1. 3.
4. rekombinaciji	d) 3. 4.

79. Sekvenca nukleotida u DNK koja označava kraj transkripcije:

- a) nekoliko ATG tripleta nukleotida
- b) uzastopne adenine
- c) ponovljene AGC triplete
- d) uzastopne timine

80. Završetak transkripcije omogućava:

- a) specifična terminalna sekvenca nukleotida u genu
- b) protein terminacije
- c) promjena konfiguracije RNK polimeraze
- d) svi navodi su tačni

81. Završetak translacije označava kodon na iRNK:

- a) UAA
- b) UAG
- c) UGA
- d) svi navedeni kodoni

82. Koji od navedenih kodona označava kraj transkripcije:

- a) UGA
- b) UAG
- c) UAA
- d) nijedan od navedenih kodona

83. Za koji od navedenih kodona u iRNK ne postoji odgovarajuća tRNK:

- a) UUU
- b) UUC
- c) UUA
- d) UAA

84. Za koliko tRNK ima mjesta na jednom ribozomu:

- a) jednu
- b) dvije
- c) tri
- d) četiri

85. Translacija je omogućena:

- a) pomjeranjem iRNK u odnosu na ribozom za tri nukleotida
- b) pomjeranjem tRNK iz drugog ležišta na ribozomu u prvo
- c) oslobađanjem tRNK iz prvog ležišta
- d) svim navedenim procesima

86. Šta je polizom:

- a) strukturna jedinica hromozoma
- b) enzim polimerizacije
- c) skup više ribozoma na jednom molekulu iRNK
- d) jedinica replikacije DNK

87. Na principu komplementarnosti zasnovan je proces:

- a) replikacije
- b) transkripcije
- c) translacije
- d) svi navodi su tačni

88. Translacija iRNK se vrši:

1. u jedru	a) 1. 2.
2. citoplazmi	b) 2. 3.
3. na endoplazmatičnom retikulumu	c) 3. 4.
4. u Goldži aparatu	d) 2. 4.

89. Koje od navedenih nukleinskih kiselina ulaze u sastav ribozoma:

- a) iRNK
- b) tRNK
- c) rRNK
- d) DNK

90. RNK se NE RAZLIKUJE od DNK

- a) u broju lanaca u molekulu
- b) u šećeru
- c) u pirimidinskim bazama
- d) u purinskim bazama

91. Svi navodi se odnose na RNK. Koji je tačan:

- a) dvolančani je molekul
- b) sadrži šećer heksozu
- c) ne sadrži pirimidinske baze
- d) sadrži uracil

92. RNK se sintetišu u:

- a) citoplazmi
- b) jedru
- c) endoplazmatičnom retikulumu
- d) Goldži aparatu

93. Koju od navedenih funkcija vrši DNK polimeraza III:

- a) otklanja pogrešno vezane nukleotide u 5' – 3' pravcu
- b) polimerizuje nukleotide u 3' – 5' pravcu
- c) otklanja pogrešno vezane nukleotide u 3' – 5' pravcu
- d) započinje polimerizaciju novog lanca u 5' – 3' pravcu

94. RNK imaju ključnu ulogu u procesu sinteze:

- a) lipida
- b) proteina
- c) ugljenih hidrata
- d) svih navedenih makromolekula

95. Koja od navedenih tvrdnji vezanih za iRNK NIJE tačna:

- a) redosljed nukleotida u iRNK određuje redosljed aminokiselina u proteinu
- b) iRNK sadrži informaciju za sintezu proteina
- c) različiti tipovi ćelija imaju sve iRNK iste
- d) za sintezu svakog proteina postoji odgovarajuća iRNK

96. Transportne RNK služe za transport:

- a) ribozoma do mjesta sinteze proteina
- b) iRNK do endoplazmatičnog retikuluma
- c) aminokiselina do ribozoma
- d) iRNK do ribozoma

97. Koja je od navedenih tvrdnji vezanih za tRNK tačna:

- 1. svaka tRNK prepoznaje samo jednu aminokiselinu
 - 2. svaka tRNK prepoznaje više aminokiselina
 - 3. više tRNK mogu da prepoznaju jednu aminokiselinu
 - 4. prepoznavanje između aminokiseline i tRNK se odvija u jedru
- a) 1. 2.
 - b) 1. 3.
 - c) 2. 3.
 - d) 2. 4.

98. Koja od navedenih tvrdnji vezanih za tRNK NIJE tačna:

- a) najmanje su od svih vrsta RNK
- b) sintetišu se u jedru
- c) svaka tRNK prepoznaje više amino kiselina
- d) prenose aminokiseline do ribozoma

99. Svaka tRNK prepoznaje:

- a) samo određenu aminokiselinu
- b) dvije slične aminokiseline
- c) najmanje tri aminokiseline
- d) više različitih aminokiselina

100. Jedna tRNK prenosi istovremeno do ribozoma:

- a) tri aminokiseline
- b) dvije aminokiseline
- c) jednu aminokiselinu
- d) više aminokiselina

101. Koji je od navoda vezanih za rRNK tačan:

- a) sintetišu se u citoplazmi
- b) prenose aminokiseline do ribozoma
- c) izgrađuju ribosome
- d) prenose iRNK na mjesto sinteze proteina

102. Ribozomi su:

- a) ćelijske strukture u kojima se sintetišu rRNK
- b) ćelijske strukture na kojima se sintetišu proteini
- c) različiti u ćelijama jednog organizma
- d) različiti u različitim eukariotskim organizmima

103. Neki od navedenih biološki aktivnih molekula NE SPADAJU u proteine:

- a) mikrotubule
- b) antitijela
- c) enzimi
- d) polni hormoni

104. Koji od navedenih funkcionalnih molekula NIJE protein:

- a) hemoglobin
- b) imunoglobulin
- c) ligaza
- d) testosteron

105. Koju od navedenih bioloških aktivnosti NE OBAVLJAJU proteini:

- a) prenos kiseonika
- b) izgradnja citoskeleta
- c) odbrana organizma od infekcija
- d) prenos genetičke informacije

106. Primarna struktura molekula proteina zavisi od:

1. broja aminokiselina	a) 1.
2. redosljeda aminokiselina	b) 1. 2.
3. interakcije sa drugim molekulima	c) 1. 2. 3.
4. pH sredine	d) 1. 2. 3. 4.

107. U sastav proteina ulaze:

- a) aminokiseline
- b) fosforna kiselina
- c) azotna kiselina
- d) masne kiseline

108. Koliko različitih aminokiselina izgrađuje proteine:

- a) 20
- b) 30
- c) 40
- d) više od 100

109. Specifični dio svake aminokiseline čini:

- a) karboksilna grupa
- b) amino grupa
- c) R grupa
- d) Sve grupe su specifične za određenu aminokiselinu

110. Ako u biosintezi jednog polipeptida učestvuje 10 ribozoma, istovremeno se sintetiše:

- a) samo jedan polipeptidni lanac
- b) pet polipeptidnih lanaca
- c) deset polipeptidnih lanaca
- d) veliki broj polipeptidnih lanaca

111. Peptidna veza se formira između:

- a) dva polipeptidna lanca
- b) dvije aminokiseline
- c) polipeptida i oligosaharida
- d) lipida i protein

112. Peptidna veza između dvije aminokiseline nastaje:

- a) dodavanjem molekula vode
- b) izdvajanjem molekula vode
- c) formiranjem disulfidnog mosta
- d) formiranjem vodoničnih mostova

113. Polipeptidni lanac se gradi povezivanjem:

- a) karboksilne grupe jedne i R grupe druge aminokiseline
- b) amino grupe jedne i R grupe druge aminokiseline
- c) karboksilne grupe jedne i amino grupe druge aminokiseline
- d) C atoma jedne i svih navedenih grupa druge aminokiseline

114. Struktura DNK lanca poznata je i priznata od:

- a) 1900. godine
- b) 1940. godine
- c) 1953. godine
- d) 1973. godine

115. Koja je od navedenih tvrdnji vezanih za DNK NETAČNA:

- a) DNK sadrži informacije za sintezu proteina
- b) DNK je osnovni gradivni molekul hromozoma
- c) svaki hromozom sadrži jedan molekul DNK
- d) u hromozomima čovjeka prosječna dužina DNK je oko 5 mm

116. Kod eukariota molekuli RNK se nalaze:

- a) u jedru
- b) u citoplazmi
- c) u mitohondrijama
- d) u svim navedenim odjeljcima ćelije

117. U kojem se od navedenih dijelova ćelije NE NALAZI RNK:

- a) jedro
- b) mitohondrije
- c) citoplazma
- d) Golđži aparat

118. Nukleotidi koji izgrađuju DNK razlikuju se međusobno po:

1. purinskoj bazi	a) 1. 2.
2. šećeru	b) 1. 3.
3. pirimidinskoj bazi	c) 2. 4.
4. kiselini vezanoj za šećer	d) 2. 3.

119. Od koliko komponenata se sastoji jedan nukleotid:

- a) jedne
- b) dvije
- c) tri
- d) četiri

120. Koji od navedenih molekula NE ULAZI u sastav nukleotida:

- a) šećer
- b) azotna baza
- c) azotna kiselina
- d) fosforna kiselina

121. Nukleotidi mogu da se međusobno razlikuju u:

1. šećeru	a) 1. 2. 3.
2. purinskoj bazi	b) 2. 3. 4.
3. pirimidinskoj bazi	c) 1. 3. 4.
4. ostatku kiseline	d) 1. 2. 4.

122. S obzirom na veličinu, purinske i pirimidinske baze su:

- a) jednake veličine
- b) purinske baze su veće od pirimidinskih
- c) pirimidinske baze su veće od purinskih
- d) zavisno od tipa, nukleinske kiseline mogu biti iste ili različite veličine

123. Nukleotidi su međusobno povezani u polinukleotidnom lancu:

- a) glikozidnim vezama
- b) vodoničnim vezama
- c) fosfodiestarskim vezama
- d) peptidnim vezama

124. Model strukture DNK objasnili su:

- a) Žakob i Mono
- b) Votson i Krik
- c) Mak Leod i Mak Karti
- d) Averi i Čargaf

125. Vodonične veze koje povezuju dva lanca u molekulu DNK grade se između:

- a) dva naspramna šećera
- b) fosforne grupe jednog nukleotida i šećera naspramnog nukleotida
- c) dvije naspramne baze
- d) baze jednog nukleotida i šećera naspramnog nukleotida

126. Sljedeći navodi se odnose na vodonične veze umolekulu DNK. Koji navod NIJE tačan:

- a) pojedinačno su slabe
- b) ukupno su jake
- c) stvaraju se između komplementarnih azotnih baza
- d) stvaraju se između svih azotnih baza

127. Komplementarnost lanaca u molekulu DNK je prisutna:

- a) samo kod eukariota
- b) samo u jednoćelijskim neukariotskim i prokariotskim organizmima
- c) u svim živim organizmima
- d) u velikom broju segmenata molekula DNK

128. Različiti eukariotski organizmi se razlikuju (nađi NETAČAN odgovor):

- a) po veličini molekula DNK
- b) po broju molekula DNK
- c) po redosljedu nukleotida duž lanca DNK
- d) po obliku molekula DNK

129. Koliko različitih redosljeda nukleotida se može javiti u nukleinskoj kiselini:

- a) 4
- b) 64
- c) 16
- d) bezbroj

130. Nukleotidi u RNK razlikuju se od nukleotida u DNK po:

- 1. Šećeru a) 1. 2.
- 2. purinskoj bazi b) 1. 3.
- 3. pirimidinskoj bazi c) 1. 4.
- 4. fosfatnoj grupi d) 2. 3.

131. Komplementarne baze se drže međusobno u dvolančanom molekulu DNK:

- a) elektrostatskim privlačenjem
- b) vodoničnim vezama
- c) bisulfidnim mostovima
- d) fosfodiesterkim vezama

132. Da bi bile komplementarne, baze u dvolančanoj DNK:

- a) obje moraju biti purinske
- b) obje moraju biti pirimidinske
- c) nasuprot purinske, može biti bilo koja pirimidinska baza
- d) nasuprot određene purinske, mora biti određena pirimidinska baza

133. DNK molekul se sastoji iz dva međusobno komplementarna lanca u kojima je:

- a) jednoprstenasti purin naspram dvoprstenastog pirimidina
- b) jednoprstenasti purin naspram jednoprstenastog pirimidina
- c) jednoprstenasti pirimidin naspram dvoprstenastog purina
- d) dvoprstenasti purin naspram dvoprstenastog pirimidina

134. Koji su od navedenih purinsko-pirimidinskih parova komplementarni u DNK molekulu:

1. A i T	a) 1. 2.
2. G i C	b) 3. 4.
3. A i U	c) 2. 3.
4. G i T	d) 2. 4.

135. Čime je određen redosljed aminokiselina u polipeptidu:

- a) redosljedom grupa od po 4 nukleotida u molekulu DNK
- b) redosljedom dinukleotida u DNK
- c) redosljedom tripleta nukleotida u DNK
- d) svi odgovori su tačni

136. Koliko osnovnih tipova nukleinskih kiselina postoji u živom svijetu:

- a) dva
- b) tri
- c) četiri
- d) pet

137. Genetičku šifru ili kod čine:

- a) pojedinačni nukleotidi u DNK
- b) kombinacije od po dva nukleotida u DNK
- c) kombinacije različitog broja nukleotida u DNK
- d) skup svih kombinacija od po tri nukleotida u DNK

138. Koliko kodona određuje 20 različitih aminokiselina:

- a) 20
- b) 16
- c) 61
- d) 64

139. Četiri tipa nukleotida mogu da obrazuju:

- a) 16 kodona
- b) 61 kodon
- c) 64 kodona
- d) 20 kodona

140. Koju od navedenih baza nikad NE SADRŽE antikodoni:

- a) G
- b) A
- c) T
- d) C

141. Koji od navedenih kodona NE PRIPADA stop kodonima:

- a) UAA
- b) UAU
- c) UAG
- d) UGA

142. Stop kodoni označavaju:

- a) završetak prepisivanja iRNK
- b) kraj prevođenja iRNK
- c) početak prepisivanja tRNK
- d) mjesto na iRNK za koje će se vezati tRNK

143. Genetički kod ili šifra:

- a) se razlikuje od organizma do organizma
- b) ista je za sve jedinke u okviru jedne vrste
- c) ista je za sve eukariote i prokariote
- d) ista je za sve eukariote, prokariote i viruse

144. Do zamjene jedne aminokiseline u polipeptidnom lancu doći će ukoliko je:

- a) izmjenjen bilo koji nukleotid u tripletu
- b) izmjenjen treći nukleotid u tripletu
- c) izmjenjen prvi nukleotid u tripletu
- d) ni jedna tvrdnja nije tačna

145. Šta je strukturni gen:

- a) gen koji obezbjeđuje dvolančanu strukturu DNK
- b) dio DNK koji omogućava aktivnost drugih gena
- c) dio DNK koji sadrži uputstvo za sintezu jednog polipeptida
- d) svi navodi su tačni

146. Svi navodi se odnose na genotip. Koji NIJE TAČAN:

- a) genotip je skup svih gena u jednoj ćeliji
- b) svaka biološka vrsta ima karakterističan genotip
- c) sve ćelije jednog organizma imaju isti genotip
- d) u svakoj ćeliji jednog organizma cjelokupan genotip je aktivan

147. Ćelije jednog organizma se razlikuju po izgledu i funkciji zahvaljujući:

- a) različitom genotipu
- b) aktivnosti različitih gena
- c) dejstvu sredine
- d) svi odgovori su tačni

148. Šta podrazumjevamo pod regulatornim genom:

- a) gen koji reguliše aktivnost svih gena jedne ćelije
- b) gen koji reguliše aktivnost strukturnog gena
- c) gen koji reguliše translaciju
- d) gen koji upravlja ćelijskim ciklusom

149. Pod fenotipom podrazumjevamo:

- a) vidljive karakteristike jednog organizma
- b) molekulsku strukturu ćelije
- c) sposobnost organizma da obavlja određene biološke funkcije
- d) svi navodi su tačni

150. Fenotip je rezultat:

- a) sadejstva svih gena jedne ćelije
- b) uzajamnog djelovanja genotipa i sredine
- c) nasljeđivanja fenotipa roditelja
- d) svi odgovori su tačni

MEHANIZMI NASLJEĐIVANJA

1. Genom je pojam koji označava:

- a) skup gena u gametima
- b) skup gena koji ulaze u sastav svih hromozoma u jedru
- c) skup gena na jednom hromozomu
- d) skup regulatornih gena kod eukariota

2. Zaokruži NETAČNU rečenicu:

- a) prosječan gen sadrži od 400-1800 parova nukleotida
- b) tjelesne ćelije miša imaju manji broj hromozoma od tjelesnih ćelija čovjeka
- c) hromatinska vlakna su najuočljivija na svjetlosnom mikroskopu za vrijeme replikacije DNK
- d) hromozomi eukariota imaju složeniju strukturu od hromozoma prokariota

3. Pojava da se neke od fenotipskih karakteristika zajedno ispoljavaju vezana je za pojam:

- a) komplementarnosti
- b) intermedijalnog nasljeđivanja
- c) korelativnog nasljeđivanja
- d) kodominantnog nasljeđivanja

4. Analizom horionskih resica moguće je kod ploda utvrditi:

- a) pol
- b) Daunov sindrom
- c) da li je nosilac prekobrojnog X-hromozoma
- d) svi odgovori su tačni

5. Koji od sljedećih nasljednih poremećaja može nastati kao rezultat nejednakog crossing overa:

- a) sindrom mačjeg plača
- b) Edvardsov sindrom
- c) patuljast rast
- d) neke od enzimopatija

6. Krstaste formacije predstavljaju mikroskopski uočljive sparene hromozome kod kojih je došlo do:

- a) duplikacije
- b) translokacije
- c) translokacije ili duplikacije
- d) translokacije, duplikacije ili inverzije

7. Koji od sljedećih sindroma NIJE vezan za pojavu trizomije:

- a) Klinefelterov
- b) Turnerov
- c) Daunov
- d) Patauov

8. Makromutacija je pojam koji označava:

- a) strukturnu promjenu na hromozomu
- b) promjenu većeg broja nukleotida na genu
- c) mutaciju na genu koji kontrolira neki od ključnih metaboličkih procesa
- d) strukturnu ili numeričku aberaciju hromozoma

9. U subletalne mutacije se mogu ubrojati mutacije koje izazivaju:

- a) hondrodistrofiju
- b) hemofiliju
- c) hemofiliju i hondrodistrofiju
- d) hemofiliju, hondrodistrofiju i fenilketonuriju

10. Zaokruži NETAČNU rečenicu:

- a) ekstremno niske temperature povećavaju mutabilnost gena kod poikilotermnih organizama
- b) citomegalovirus može izazvati mutacije u ćelijama domaćina
- c) mutageni koji dovode do promjena u razviću organizma nazivaju se teratogeni
- d) kofein pokazuje snažan mutageni efekt kod eukariota

11. Najslabiji mutageni efekt izazvan je:

- a) ultraljubičastim zračenjem
- b) X-zračenjem
- c) zračenjem elektrona
- d) sva navedena zračenja pokazuju podjednak mutageni efekt

12. Kod kojih organizama ženski pol NIJE homogametan:

- a) kod čovjeka
- b) kod svih sisara
- c) kod svih sisara osim ptica
- d) kod ptica

13. Pojava da potomstvo po svojim karakteristikama prevazilazi oba roditelja naziva se:

- a) heritabilnost
- b) heterozis
- c) hibridizacija
- d) nijedan odgovor nije tačan

14. Koja se od sljedećih osobina poligeno nasljeđuje:

- a) pjegavost lica
- b) kokošije grudi
- c) pigmentisanost kože
- d) sve nabrojane osobine

15. Na najvećim hromozomima čovjeka smješteno je od:

- a) 50-100 gena
- b) 100-500 gena
- c) 500-1000 gena
- d) Preko hiljadu gena

16. Koje se od sljedećih nasljednih oboljenja ispoljava u heterozogotnom stanju:

- a) albinizam
- b) polidaktilija
- c) fenilketonurija
- d) albinizam i fenilketonurija

17. Devijantni oblici ponašanja:

- a) su uvijek uslovljeni aberacijama hromozoma
- b) isključivo zavise od faktora sredine
- c) su pod poligenom kontrolom
- d) svi odgovori su tačni

18. Zaokruži tačan iskaz:

- a) svi geni eukariota spontano mutiraju istom brzinom
- b) Turnerov sindrom nastaje kao rezultat neispravnog mehanizma popravke DNK
- c) izduvni gasovi automobila predstavljaju veoma štetne mutagene
- d) kod nekih ljudi svjetlost vidljivog spektra dovodi do mutacija

19. Hromozomi čovjeka razlikuju se po:

- a) veličini
- b) položaju centromere i veličini
- c) veličini i sadržaju gena
- d) veličini, položaju centromere i sadržaju gena

20. Ukoliko dvije osobe sa očnim kataraktom stupe u brak, njihovo potomstvo može biti:

- a) isključivo oboljelo
- b) zdravo, ali heterozigotno
- c) može biti zdravo homozigotno ili heterozigotno
- d) nijedan odgovor nije tačan

21. Mentalna retardacija može nastati kao rezultat:

- a) trizomije određenih autozoma
- b) povećanog broja X-hromozoma
- c) recesivnih mutacija na autozomima
- d) svi odgovori su tačni

22. Višak dva X-hromozoma kod muškarca ima:

- a) letalan efekat
- b) izaziva neplodnost
- c) dovodi do mentalne retardacije
- d) izaziva neplodnost i dovodi do mentalne retardacije

23. Pojava da se dvije osobine uvijek zajedno nasljeđuju vezana je za činjenicu:

- a) da veći broj gena kontroliše obje osobine
- b) da su geni koji determinišu obje osobine smješteni na polnim hromozomima
- c) da su osobine pod kontrolom dva para gena smještenih na homologom paru hromozoma
- d) da su osobine pod kontrolom dva para gena smještenih na različitim hromozomima

24. Kada se prilikom ukrštanja jagorčevine sa crvenim cvjetovima i jagorčevine sa bijelim cvjetovima dobiju biljke sa rozkastim cvjetovima, radi se o:

- a) komplementarnosti
- b) smanjenoj ekspresivnosti gena
- c) intermedijarnom nasljeđivanju
- d) smanjenoj penetrantnosti gena

25. Heterozigotna jedinka za dva para gena smještenih na istom homologom paru hromozoma, genotip AaBb, može da formira:

- a) samo jedan tip gameta
- b) dva tipa gameta
- c) četiri tipa gameta
- d) osam tipova gameta

26. Koja od sljedećih supstanci NIJE hemijski mutagen:

- a) DDT
- b) akrolein
- c) kaptan
- d) eritropoetin

27. Kada jedna osobina ima devet različitih stepena izražajnosti može se zaključiti da se radi o:

- a) trihibridnom ukrštanju
- b) poligenom nasljeđivanju pod kontrolom tri para gena
- c) aditivnoj poligeniji pod kontrolom četiri para gena
- d) poligenom nasljeđivanju pod kontrolom devet pari gena

28. Hromozomi D i G grupe u kariotipu čovjeka slični su po:

- a) sadržaju gena i veličini
- b) položaju centromere
- c) veličini i položaju centromere
- d) sadržaju gena

29. Prilikom utvrđivanja tipa nasljeđivanja nekog monogenkog poremećaja ili oboljenja koristi se:

- a) geneaološka metoda
- b) metoda blizanaca
- c) citogenetička metoda
- d) populaciono statistička metoda

30. Metode prenatalne dijagnoze kod ploda omogućavaju otkrivanje:

- a) hromozomopatija i biohemijskih poremećaja
- b) hromozomopatijai poremećaja razvoja nervne cijevi
- c) hromozomopatija
- d) hromozomopatija, biohemijskih poremećaja i poremećaja razvoja nervne cijevi

31. Nosilac uravnotežene translokacije ima:

- a) nenormalan fenotip
- b) nenormalan fenotip i nenormalno potomstvo
- c) normalan fenotip, ali može imati i nenormalno potomstvo
- d) normalan fenotip i očekuje samo normalno potomstvo

32. Koji je od navedenih nasljednih poremećaja rezultat neuravnotežene translokacije:

- a) Daunov sindrom
- b) astigmatizam
- c) alkaptonurija
- d) Turnerov sindrom

33. Ako je u populaciji učestalost albino jedinki 25%, onda je učestalost dominantnog alela koji uzrokuje normalnu pigmentaciju:

- a) 50%
- b) 75%
- c) 25%
- d) 16%

34. Između brata i sestre od stričeva koeficijent ukrštanja u srodstvu, F, iznosi:

- a) 1/4
- b) 1/8
- c) 1/16
- d) 1/64

35. Poligenija je:

- a) skup nasljednih osobina organizma
- b) kada veći broj gena određuje jednu osobinu
- c) kada veći broj gena određuje više osobina
- d) prisustvo tri ili više hromozomskih garnitura u ćeliji

36. Kad u jednoj somatskoj ćeliji čovjeka postoji 69 hromozoma radi se o:

- a) poligeniji
- b) poliploidiji
- c) aneuploidiji
- d) hipodiploidiji

37. Koji od sljedećih nasljednih poremećaja NIJE vezan za polne hromozome:

- a) Turnerov sindrom
- b) hemofilija
- c) dlakave uši
- d) patuljast rast

38. Poslije kog strukturnog poremećaja hromozoma broj gena na hromozomu ostaje isti:

- a) pericentrične i paracentrične inverzije
- b) duplikacije
- c) duplikacije i paracentrične inverzije
- d) samo paracentrične inverzije

39. Ako otac ima hemofiliju, koja je vjerovatnoća da njegov sin naslijedi ovo oboljenje:

- a) 100%
- b) 50%
- c) 25%
- d) 0%

40. Populacija NIJE u ravnoteži kada je učestalost dominantnog alela, p:

- a) manja od učestalosti recesivnog alela, q
- b) jednaka učestalost recesivnog alela
- c) $p=0$
- d) nijedan odgovor nije tačan

41. Ukoliko je frekvencija recesivnog alela $q=60\%$ u populaciji koja je u ravnoteži, tada je najveća učestalost:

- a) recesivnih homozigota
- b) heterozigota
- c) dominantnih homozigota
- d) jednaka učestalost recesivnih homozigota i heterozigota

42. Ukoliko je majka heterozigot za hemofiliju i daltonizam, njeni sinovi mogu imati:

- a) normalan fenotip ili nasljeđena oba poremećaja
- b) normalan fenotip ili nasljeđen jedan poremećaj ili oba poremećaja
- c) isključivo nasljeđena oba poremećaja
- d) samo normalan fenotip

43. Koja od navedenih bolesti NE PREDSTAVLJA enzimopatiju:

- a) albinizam
- b) brahidaktilija
- c) fenilketonurija
- d) Tej-Saksova bolest

44. Sabirno dejstvo gena kojim se kontrolišu razvije kvantitativnih osobina označeno je kao:

- a) aditivnost
- b) komplementarnost
- c) konkordantnost
- d) korelativnost

45. Autozomno dominantno se nasljeđuje:

- a) albinizam
- b) alkaptonurija
- c) sindaktilija
- d) daltonizam

46. Klinefelterov sindrom je posljedica:

- a) mutacije na X-hromozomu
- b) viška autozoma
- c) aneuploidije X-hromozoma
- d) viška X ili Y hromozoma

47. Koji od navedenih faktora mogu normalnu ćeliju da transformišu u malignu:

- a) hemijske materije
- b) jonizujuće zračenje
- c) virusi
- d) svi navedeni faktori

48. Prvi rođaci se nalaze u:

- a) prvom stepenu srodstva
- b) drugom stepenu srodstva
- c) četvrtom stepenu srodstva
- d) trećem stepenu srodstva

- 49. Prilikom rođenja ženskog djeteta sa daltonizmom, sa sigurnošću se može tvrditi da:**
- a) je majka daltonista, otac normalnog vida
 - b) je otac daltonista, majka normalna
 - c) je majka prenosilac, otac daltonista
 - d) su majka i otac normalni
- 50. Direktna posljedica sklapanja brakova u srodstvu je:**
- a) povećana učestalost aneuploidija hromozoma
 - b) povećana učestalost strukturnih aberacija hromozoma
 - c) povećanje stope homozigotnosti recesivnih alela
 - d) nijedan odgovor nije tačan
- 51. Jedna heterozigotna osoba kod trihibridnog ukrštanja, AaBbCc, formira:**
- a) tri tipa gameta
 - b) osam tipova gameta
 - c) devet tipova gameta
 - d) 27 tipova gameta
- 52. Koji od navedenih faktora NE REMETI genetičku strukturu populacije:**
- a) selekcija
 - b) migracije
 - c) genetička slučajnost
 - d) poligenija
- 53. Vezani geni se mogu razdvojiti:**
- a) crossing overom
 - b) povratnim ukrštanjem
 - c) monohibridnim ukrštanjem
 - d) dihibridnim ukrštanjem
- 54. Razmjena gena između homologih hromozoma označena je kao:**
- a) razmjena sestrinskih hromatida
 - b) rekombinacija
 - c) translokacija
 - d) konjugacija
- 55. Procesi rekombinacije sreću se:**
- a) samo kod bakterija
 - b) kod bakterija i biseksualnih eukariota
 - c) samo kod sisara
 - d) nijedan odgovor nije tačan
- 56. Zaokruži tačnu rečenicu:**
- a) žene sa dva Barova tijela su sterilne
 - b) žensko potomstvo osobe sa Turnerovim sindromom imaće isti sindrom
 - c) muškarci bez Barovog tijela su sterilni
 - d) osobe sa numeričkim aberacijama polnih hromozoma mogu da imaju poremećaje reprodukcije

57. Hemofilija je oboljenje:

- a) vezano za mutaciju na 21. hromozomu
- b) koje se dominantno nasljeđuje
- c) koje sinovi uvijek nasljeđuju od oca
- d) vezano za X hromozom

58. Kao rezultat genske mutacije nastaje:

- a) srpasta anemija
- b) cistična fibroza
- c) obje navedene bolesti
- d) nijedna od navedenih bolesti

59. Barovo tijelo je:

- a) vrsta antitijela
- b) organela za kretanje kod protozoa
- c) inaktivni X-hromozom
- d) dio hromozoma u blizini centromere

60. Delecije na hromozomu mogu prouzrokovati:

- a) Patauov sindrom i vrstu leukemije
- b) sindrom mačjeg plača
- c) sindrom mačjeg plača i Edvardsov sindrom
- d) sindrom mačjeg plača, vrstu leukemije i Patauov sindrom

61. Koji je od sljedećih nasljednih poremećaja rezultat recesivne mutacije:

- a) astigmatizam
- b) galaktozemija
- c) brahidaktilija
- d) bijeli pramen

62. Enzimopatije spadaju u poremećaje izazvane:

- a) recesivnim mutacijama na autozomima
- b) dominantnim mutacijama na autozomima
- c) recesivnim ili dominantnim mutacijama na autozomima
- d) dominantnim mutacijama na X-hromozomu

63. Kod kog nasljednog poremećaja uzrok može da bude bilo strukturna bilo numerička aberacija hromozoma:

- a) u slučaju manijakalno depresivne psihoze
- b) patuljastog rasta
- c) Daunovog sindroma
- d) Edvardsovog sindroma

64. Broj različitih kombinacija ukrštanja gameta kod trihibridnog ukrštanja dvije heterozigotne (AaBbCc) iznosi:

- a) tri
- b) osam
- c) devet
- d) 64

65. Na osnovu učestalosti rekombinacija moguće je:

- a) mapirati gene
- b) utvrditi rizik nastanka kancera
- c) utvrditi stepen genetičkih opterećenja
- d) utvrditi stepen homozigotnosti u populaciji

66. Epigeneza je pojam koji označava:

- a) promjenu fenotipa pod uticajem sredine
- b) tip interakcije među genima
- c) aktiviranje različitih gena u različito vrijeme
- d) razmjenu segmenata između sestrinskih hromatida

67. Najveća osjetljivost na jonizujuće zračenje registruje se kod:

- a) bakterija
- b) protozoa
- c) insekata
- d) sisara

68. Mentalna oboljenja mogu biti:

- a) uslovljena numeričkim i strukturnim aberacijama hromozoma
- b) pod poligenom kontrolom
- c) uslovljena genskim mutacijama
- d) svi navodi su tačni

69. Pojava mozaičnosti u fenotipskom izgledu organizma vezana je za:

- a) mikromutacije
- b) makromutacije
- c) somatičke mutacije
- d) reverzibilne mutacije

70. Kod dihibridnog ukrštanja dvije heterozigotne jedinke, AaBb, u sljedećoj generaciji može se očekivati da učestalost jedinki sa jednom dominantnom i jednom recesivnom osobinom bude:

- a) 9/16
- b) 3/16
- c) 6/16
- d) 7/16

71. Sa sigurnošću se može očekivati da sin od oca naslijedi:

- a) hemofiliju
- b) dlakave uši
- c) hemofiliju i dlakave uši
- d) nijedan odgovor nije tačan

72. U populaciji koja je u ravnoteži, gdje je učestalost dominantnih alela dvostruko veća od učestalosti recesivnog alela, učestalost dominantnih homozigota je:

- a) 4/9
- b) 2/3
- c) 1/2
- d) 1/4

73. Kod nasljeđivanja kvantitativnih osobina koje su pod kontrolom dva para gena ukoliko ukrstimo dvije heterozigotne jedinke, AaBb, možemo očekivati:

- a) dva različita fenotipa
- b) tri različita fenotipa
- c) četiri različita fenotipa
- d) pet različitih fenotipova

74. Po veličini i položaju centromere Y-hromozom je najbliži hromozomima:

- a) B grupe
- b) D grupe
- c) F grupe
- d) G grupe

75. Za fenotip sterilne ženske osobe izrazito niskog rasta, kratkog naboranog vrata može se pretpostaviti da je uzrokovan:

- a) aneuploidijom autozoma
- b) dominantnom mutacijom na nekom od autozoma
- c) delecijom
- d) aneuploidijom polnih hromozoma

76. Žena B krvne grupe dobila je dijete 0 krvne grupe. Otac djeteta može biti:

- a) bilo koje krvne grupe
- b) samo iste krvne grupe kao i dijete
- c) B, 0 ili A krvne grupe
- d) B ili 0 krvne grupe

77. U nasljedne poremećaje metabolizma aminokiselina koje izazivaju umnu zaostalost spadaju:

- a) galaktozemija, alkaptonurija i fenilketonurija
- b) fenilketonurija i alkaptonurija
- c) fenilketonurija, alkaptonurija i amaurotična idiotija
- d) fenilketonurija i amaurotična idiotija

78. Step genetičke sličnosti molekula DNK među različitim vrstama može se utvrditi metodom:

- a) rekombinacije
- b) heritabilnosti
- c) kloniranja
- d) hibridizacije

79. Prilikom dihibridnog ukrštanja dvije heterozigotne osobe, AaBb, u sljedećoj generaciji vjerovatnoća nalaženja dominantnog homozigota na oba genska lokusa iznosi:

- a) 37,5%
- b) 25%
- c) 12,5%
- d) 6,25%

80. Najveću osjetljivost prema jonizujućem zračenju pokazuju ćelije u:

- a) S fazi
- b) G1 fazi
- c) G2 fazi
- d) mitozu

81. Koji je nasljedni poremećaj u pitanju ako se iz braka bolesnih roditelja može očekivati normalno potomstvo sa vjerovatnoćom od 25%:

- a) polidaktilije
- b) hemofilije
- c) rascjepa nepca
- d) šizofrenije

82. Normalan, diploidan broj hromozoma nalazi se u:

- a) spermatidi
- b) spermatociti I
- c) eritrocitu
- d) spermatozoidu

83. Isti broj Barovih tijela postoji kod:

- a) žene sa Turnerovim sindromom i muškarca sa Klinefelterovim sindromom
- b) žene sa hemofilijom i normalnog muškarca
- c) žene sa hemofilijom i muškarca sa Klinefelterovim sindromom
- d) muškarca sa Daunovim sindromom i normalne žene

84. U populaciji u kojoj se nalazi isti broj osoba sa dominantnim i recesivnim svojstvom:

- a) veća je učestalost dominantnog nego recesivnog alela
- b) veća je učestalost recesivnog nego dominantnog alela
- c) ista je učestalost dominantnog i recesivnog alela
- d) populacija nije u ravnoteži

85. Najbrojniju grupu autozoma u kariotipu čovjeka čine hromozomi:

- a) A grupe
- b) B grupe
- c) C grupe
- d) G grupe

86. Razmnožavanje kod koga na razvoj polnosti zigota utiču faktori sredine naziva se:

- a) singamno
- b) progamno
- c) epigamno
- d) homogametno

87. Spermatozoid muškarca sa Klinefelterovim sindromom sadrži:

- a) 22 autozoma i Y hromozom
- b) 22 autozoma i X ili Y hromozom
- c) 22 autozoma i X i Y hromosome
- d) nijedan odgovor nije tačan

88. Kada se učestalost dominantnog alela sa 10% poveća na 20% učestalost heterozigota u populaciji će se:

- a) povećati 10%
- b) smanjiti 10%
- c) smanjiti manje od 10%
- d) povećati više od 10%

89. Kada roditelji imaju decu AB i 0 krve grupe može se zaključiti da su oni:

- a) heterozigoti različitih krvnih grupa
- b) bilo koje krvne grupe
- c) homozigoti različitih krvnih grupa
- d) jedan homozigot, drugi heterozigot različitih krvnih grupa

90. Aneuploidije akrocentričnih hromozoma izazivaju:

- a) Edvardsov sindrom
- b) Daunov i Patau sindrom
- c) Daunov i Edvardsov sindrom
- d) Daunov sindrom

91. Kada se iz braka normalnih roditelja rodi sin daltonista može se zaključiti da je poremećaj nasljeđen:

- a) od majčinog ili očevog oca
- b) od jednog od očevih roditelja
- c) od očevog oca
- d) od jednog od majčinih roditelja

92. Zaokružiti NETAČAN odgovor:

- a) geni za Rh i MN sisteme krvnih grupa nalaze se na istom hromozomu
- b) genski lokus za ABO sistem krvnih grupa nalazi se na hromozomu 9
- c) geni za ABO i MN sisteme krvnih grupa nalaze se na različitim hromozomima
- d) geni za ABO i Rh sisteme krvnih grupa nalaze se na različitim hromozomima

93. Povećanje stope homozigotnosti vezano je za:

- a) starost majke
- b) holandrično nasljeđivanje
- c) konsangvinitet
- d) multifaktorsko nasljeđivanje

94. Optimalna faza za posmatranje hromozoma na mikroskopu je:

- a) profaza
- b) S faza
- c) Metafaza
- d) Anafaza

95. Kod dihibridnog ukrštanja najveći mogući broj različitih fenotipova u potomstvu recesivnog homozigota (aabb) i heterozigota iznosi:

- a) jedan
- b) dva
- c) tri
- d) četiri

96. Amniocenteza se koristi za otkrivanje nasljednih poremećaja kod:

- a) embriona starosti do tri mjeseca
- b) blastocista
- c) fetusa starosti oko 16 nedjelja
- d) novorođenčadi

97. Rascjep nepca je poremećaj vezan za:

- a) recesivnu mutaciju na autozomima
- b) dominantnu mutaciju na autozomima
- c) strukturni poremećaj hromozoma
- d) multifaktorsko nasljeđivanje

98. Strukturni poremećaji hromozoma koji najčešće ne oštećuju fenotip nosioca, ali mogu imati štetne posljedice za potomstvo su:

- a) delecije, inverzije i uravnotežene translokacije
- b) duplikacije, delecije i inverzije
- c) inverzije i uravnotežene translokacije
- d) uravnotežene translokacije i delecije

99. Pojava da jedan gen određuje više osobina označena je kao:

- a) plejotropni efekat
- b) poligenija
- c) aditivnost
- d) komplementarnost

100. Kao rezultat nejednakog crossing overa mogu nastati:

- a) aneuploidije
- b) inverzije
- c) translokacije i inverzije
- d) duplikacije i delecije

101. Zaokružiti NETAČAN iskaz:

- a) povećanu osjetljivost prema zračenju imaju tkiva čije se ćelije brzo dijele
- b) mutacije nastale u tjelesnim ćelijama prenose se na potomstvo
- c) jedro je osjetljivije na zračenje od citoplazme
- d) kancerogeni su najčešće i mutageni

102. Muškarac A krvne grupe, čiji je otac B krvne grupe, sa ženom B krvne grupe može imati djecu:

- a) bilo koje krvne grupe
- b) samo A i B krvnih grupa
- c) samo A, B i AB krvnih grupa
- d) samo AB krvne grupe

103. U populaciji od 100 ljudi koja je u ravnoteži učestalost dominantnog alela je $p=0,9$. Ukupan broj osoba sa dominantnom osobinom tada će biti:

- a) 90
- b) 99
- c) 81
- d) 18

104. Hromozom sadrži jedan molekul DNK u:

- a) interfazi
- b) mitozu sa izuzetkom telofaze
- c) u dijelu interfaze i u dijelu mitoze
- d) čitavoj mitozu

105. Vjerovatnoća da normalna osoba bez Barovog tijela svom potomstvu prenese daltonizam je:

- a) 25%, i to samo sinovima
- b) 25%, i to svoj djeci bez obzira na pol
- c) 50%, i to samo sinovima
- d) 0% - ne prenosi ni sinovima ni ćerkama

106. Koja od sljedećih karakteristika može biti ubrojana u obilježje Klinefelterovog sindroma:

- a) odsustvo Barovog tijela
- b) karotip sa 45 hromozoma
- c) nizak rast
- d) neplodnost

107. Hromozomska konstitucija osobe sa dva Barova tijela je:

- a) XXYY
- b) XXY ili XYY
- c) XXXY
- d) XXXX

108. Žena čiji je otac imao hemofiliju udata je za normalnog muškarca i imaju sina. Vjerovatnoća da je sin obolio iznosi:

- a) 100%
- b) 50%
- c) 25%
- d) 0%

109. Pojava da šesti prst može varirati u veličini kod nosilaca dominantnog mutiranog gena pripisuje se :

- a) nepotpunoj penetrantnosti gena
- b) različitoj ekspresivnosti gena
- c) epistazi
- d) modifikaciji

110. Najveći broj različitih tipova gameta formiraće genotip:

- a) AaBb
- b) AaBBCC
- c) AABBCc
- d) Aabbcc

111. Iz braka muškarca čija je majka daltonista i žene čiji je otac daltonista očekuje se:

- a) da sva djeca budu zdravi prenosioci gena za daltonizam
- b) da svi sinovi nasljede ovaj poremećaj
- c) nasljeđivanje poremećaja i kod muške i kod ženske djece
- d) 25% oboljelog potomstva

112. Žena krvne grupe AB, Rh+ može imati potomstvo:

- a) AB, A i B krvnih grupa, Rh+
- b) A i B krvnih grupa, Rh+
- c) AB, A i B krvnih grupa, Rh+ ili Rh-
- d) A i B krvnih grupa, Rh+ ili Rh-

113. Fenotipski normalni roditelji čije je prvo dijete bilo albino dobili su fenotipski normalno dijete. Vjerovatnoća da ono nije prenosilac gena za albinizam iznosi:

- a) 66%
- b) 50%
- c) 33%
- d) 25%

114. Procjena uticaja faktora sredine prilikom ispoljavanja određenih multifaktorskih osobina može se izvršiti:

- a) metodom blizanaca
- b) povratnim ukrštanjem ili metodom blizanaca
- c) citogenetičkom metodom
- d) povratnim ukrštanjem

115. Žena sa Daunovim sindromom i normalan muškarac razlikuju se u broju:

- a) akrocentričnih hromozoma
- b) hromozoma D grupe
- c) Barovog tijela
- d) akrocentričnih hromozoma i Barovih tijela

116. Koja od nasljednih poremećaja može da nastane kao rezultat neke od strukturnih aberacija hromozoma:

- a) Daunov sindrom i sindrom mačjeg kašlja
- b) jedan oblik mijeloidne leukemije i hemofilija
- c) hemofilija i Daunov sindrom
- d) Daunov sindrom i polidaktilija

117. Ista doza jonizujućeg zračenja proizvešće najštetniji efekt kod:

- a) bakterija
- b) protozoa
- c) neurona sisara
- d) jajne ćelije

118. Koja od sljedećih sindroma NE NASTAJE kao rezultat numeričkih aberacija hromozoma:

- a) Daunov
- b) Edvardsonov
- c) Patauov
- d) sindrom mačjeg plača

119. Koji od sljedećih pojmova NE PREDSTAVLJA tip interakcije među genima:

- a) epistaza
- b) aditivnost
- c) komplementarnost
- d) epigeneza

120. Pojam transdukcije odnosi se na:

- a) mehanizam prenošenja nervnog impulsa
- b) prelaženje hromozoma iz jedne bakterije u drugu
- c) prenošenje grupe gena iz jedne bakterije u drugu posredstvom virusa
- d) prenos slobodnih molekula DNK u bakterijsku ćeliju

121. Koji tip aberacija hromozoma pokazuje pozitivan efekt na određene biljne organe:

- a) poliploidije
- b) aneuploidije
- c) inverzije
- d) translokacije

122. Tetrazomija je pojam koji označava:

- a) karotip somatske ćelije sa četiri hromozoma
- b) karotip gameta sa četiri hromozoma
- c) karotip somatske ćelije sa četiri haploidne garniture
- d) višak od dva hromozoma u određenom homologom paru

123. Anti-A antitela u serumu postoje kod osoba:

- a) A i AB krvnih grupa
- b) B i O krvnih grupa
- c) B, O i AB krvnih grupa
- d) Samo A krvne grupe

124. Najmanju otpornost prema velikim boginjama pokazuju osobe:

- a) A krvne grupe
- b) B krvne grupe
- c) O krvne grupe
- d) AB krvne grupe

125. Broj različitih klasa imunoglobulina kod čoveka je:

- a) tri
- b) četiri
- c) pet
- d) sedam

126. Koja kombinacija genotipova roditelja kod Rh sistema predstavlja NAJNEPOVOLJNIJU varijantu za dijete:

- a) oboje recesivni homozigoti
- b) otac recesivni homozigot majka dominantni homozigot
- c) otac dominantni homozigot majka recesivni homozigot
- d) oboje heterozigoti

127. Zaokruži netačnu rečenicu:

- a) antitijela su proteini koji pripadaju grupi gamaglobulina
- b) antitijela se sastoje iz dva laka i dva teška lanca
- c) laki i teški lanci antitijela su povezani H-vezama
- d) sva antitijela imaju konstantne i varijabilne regione

128. Sinteza antitijela vezana je za pojam:

- a) humoralnog imuniteta
- b) ćelijskog imuniteta
- c) humoralnog i ćelijskog imuniteta
- d) nijedan odgovor nije tačan

129. Različite hromosome unutar iste grupe u kariotipu moguće je prepoznati na osnovu:

- a) razlike u veličini i položaju centromere
- b) odnosa donjih i gornjih krakova
- c) specifičnog rasporeda mikroskopski uočljivih traka karakterističnih za svaki homologi par
- d) različite količine histona

130. U slučaju nasljednog oboljenja familijarne hiperholesterolemije dominantni homozigot je:

- a) osoba normalnog fenotipa
- b) osoba sa povećanim nivoom holesterola u krvi
- c) osoba sa teškim oblikom bolesti, koji vodi ranom umiranju usljed infarkta miokarda
- d) individua koja umire neposredno po rođenju

131. Koji je od sljedećih multifaktorskih poremećaja nejednako zastupljen među polovima:

- a) pilorična stenoza
- b) arterijska hipertenzija
- c) šećerna bolest
- d) epilepsija

132. Koje se od sljedećih nasljednih oboljenja poligeno nasljeđuju:

- a) reumatoidni artritis
- b) šizofrenija
- c) oba navedena oboljenja
- d) nijedno od navedenih oboljenja

133. Česti razlozi spontanih pobačaja u toku trudnoće su:

- a) trizomija autozoma, monozomije X-hromozoma i poliplodije
- b) trizomije autozoma, polnih hromozoma i poliplodije
- c) sve aneuplodije autozoma i polnih hromozoma
- d) sve aneuplodije autozoma ili polnih hromozoma i poliploidije

134. Kada muškarac čiji je otac obolio od epilepsije stupi u brak sa ženom čija je majka oboljela od iste bolesti, rizik za njihovo potomstvo da oboli iznosi:

- a) 75%
- b) 66%
- c) 25%
- d) nijedan odgovor nije tačan

135. Kada jedna individua kod koje pratimo nasljeđivanje dvije osobine pod kontrolom dva para gena formira dva različita tipa gameta možemo zaključiti da je ona:

- a) heterozigot za oba para gena
- b) recesivni homozigot za jedan, a dominantni homozigot za drugi par gena
- c) homozigot za oba para gena
- d) heterozigot za jedan par gena i homozigot za drugi par gena

136. Kod nasljeđivanja četiri osobine koje se ispoljavaju u dvije alternativne varijante maksimalan broj fenotipova je:

- a) 4
- b) 8
- c) 16
- d) 64

137. Razlog što se kod heterozigotne osobe-nosioca gena za astigmatizam ovaj poremećaj NE ISPOLJAVA, leži u činjenici što je mutirani gen:

- a) recesivan
- b) dominantan ali nepotpuno penetrantan
- c) dominantan sa smanjenom ekspresivnošću
- d) plejotropan

138. Zaokružite NETAČAN iskaz:

- a) hemijski mutageni izazivaju kako genske tako i hromozomske mutacije
- b) do promjena u genima može doći i prilikom replikacije DNK
- c) enzimi uključeni u popravku DNK efikasniji su u gametima nego u somatskim ćelijama
- d) svi odgovori su tačni

139. Kod kojih organizama je prisustvo Y-hromozoma vezano za determinaciju pola:

- a) samo kod čovjeka
- b) kod svih sisara
- c) kod svih kičmenjaka
- d) kod čovjeka i nekih sisara

140. Pojava alelnih parova koji određuju jednu osobinu karakteristična je za:

- a) sve organizme
- b) prokariote i eukariote
- c) eukariote
- d) biseksualne eukariote

LITERATURA ZA PRIPREMU PRIJEMNOG ISPITA

1. Biologija za I. razred gimnazije i poljoprivredne škole; B. Tatić.
2. Biologija za gimnaziju prirodno-matematičkog smjera i za poljoprivrednog tehničara; M. Krunić, I. Savić.
3. Biologija za gimnaziju društveno-jezičkog smjera; M. Krunić, I. Savić, L.J. Čulafić-Stevanović.
4. Biologija za opštu gimnaziju; M. Krunić, I. Savić, L.J. Čulafić-Stevanović.
5. Biologija za III. razred gimnazije opšteg i prirodno-matematičkog smjera; V. Petrović, M. Pašić, L.J. Čulafić, G. Cvijić.
6. Biologija za III. razred gimnazije društveno-jezičkog smjera i IV razred opšte gimnazije; D. Marinković, B. Čurčić, V. Petrović, M. Pašić, B. Stevanović